

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérbázis)
Telefon: 17 52 és 27-89. (6 mellékkállomás)

KELETMAGYARORSZAGI NAPLO

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyed-
évre 8-70 pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Vöröskeresztes napok

Honvédeink hőstetteiről alig van nap, hogy ne hallanánk. Halálmegepedő bátorságuk, önfeláldozásuk, lángoló hazaszeretelük csokát művel, melyek nemcsak a szövetségesek, — de még az ellenségeink elismerését is kivívják. Ezek a hőstettek azonban nem mehetnek végbe veszteségek nélkül.

Amíg a honvéd száz halállal szembe néz, értünk harcol, becsület dolog, hogy amikor hadikörhözba kerül, mi harcoljunk érte.

Ez a nem kevésbé nagy feladatot látja el a Vöröskereszt. Szolgálatának teljesítéséhez nagyon sok pénzre van szükség. A Magyar Vöröskeresztnek adományok kellene a magyar társadalom segítségkészsége, mert ebben van az a hatalmas erő, mely ki tudja sebesült honvédeink gyógyulását is. Aki adakozik, arra gondol, hogy ezzel — még ha a szegény övegy pár filléréről van is szó — elősegíti egy-egy honvéd gyógyulását. A sok gondolat összeforr és határozott erővé válik.

Ebben a tudatban adjon ma és holnap mindenki jószívvvel és jó kedvvel a Magyar Vöröskeresztnak.

Leventék

„Egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalók” Zrinyi öntudatos és öntudatot ébresztő mondanása jutott eszünkbe, amikor a rádió és az újságok a magyar ifjúság új sikereiről adtak hírt. Az Új-Európa új ifjúsága. S a magyar fiúk, leányok bebizonyították, hogy „egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalók”. Az első között végeztek minden számban. Pedig indultak ott nálunk száma nagyobb nemzetek fiai is, nálunk tehetősebb nemzetek fiai és leányai is. S mégis! — A magyar szív, a magyar lelkesedés — mint annyiszor — most is csodát művelt és diadal koszorúta dicsőségesen küzdő versenyzőink fejét.

Lehetetlen nem látnunk ebben a tényben a magyar ifjúság átfogó, nevelő és lelket adó intézményének, a leventeintézménynek sikerét. Ma már fiú és leány egyaránt tagja — és pedig büszke, öntudatos tagja — ennek az intézménynek, amely fogalommal vált. Magyar levente! Megtanulták most ezt a fogalmat az idegen nemzetek is.

A sport nemcsak játék. Honvédeink is. Látó szemmel nézve az izmok feszülését, az idegek próbáját, a lélek akaraterejének latbavetését kívánó játékküzdelmet, rádöbbenünk arra, hogy a játék mögött, mint egy hatalmas árnyék, kivetődik a jövő nagy élet-halál küzdelme. A sportban, játékban erre készül a magyar ifjú. Levente és leventelány. S hogy készülje jó és eredményes, azt mutatja a milánói siker.

Orlovski, Sztalingrád északnyugati támaszpontja, elesett

Súlyos harcokban törnek előre a német csapatok Kaukázusban
Dakar, afrikai francia támaszpont megszállását sürgette egy amerikai szenátor — Svájc közvetítésével német-angol tárgyalások folynak a súlyosan sebesült hadifoglyok kicserélésére

A Sztalingrádért folyó többhetes hevés esatában valóban minden lépésért keményen harcolni kell, azonban mégis minden nap előbbre jutnak a támadó német erők. Újabbban Sztalingrádtól északnyugatra fekvő Orlovski külváros rohamozták meg a németek és elől nyugatra nagyobb ellenséges erők körülfértak.

Német katonai körökben pénteken este a Sztalingrád északi részén folyó harcokkal kapcsolatban kijelentették, hogy Orlovski elfoglalásával a német támadó erők kedvező helyzetbe jutottak. Berlinben rámutatnak arra, hogy most már az ellenség is mind hirtelenebb jelentéseket terjeszt a sztalingrádi küzdelemről.

Mint Stockholm át érkezett jelentés mondja, moszkvai hírek szerint szovjet körökben súlyos aggodalmak léptek fel Sztalingrád helyzetét illetően. A sztalingrádi szovjet csapatok parancsnoka beismerte, hogy a város védői már csak a legnagyobb nehézségek árán számíthatnak a Volgán át történő utánpótlásra. A „Vörös Csillag” felhívta Sztalingrád védőit a halálig való haragra. A vörös hadsereg hivatalos lapja a többi között a következőket írja: „Már kiút már nincs többé számunkra. Nincs lehetőség a visszavonulásra. Az ellenséget minden áron vissza kell venni.”

Csujanov Sándor, a sztalingrádi kommunista párt titkára — mint Moszkvából jelentik — közölte az „Izvesztija” című lappal, hogy Sztalin a Sztalingrád elleni német támadás megindulásakor Moszkvából telefonon felhívta és felszólította, hogy távolítsa el a gyávákait és a pénikeltőket. Ugyanezen telefonbeszélgetés során Sztalin különféle utasításokat adott neki a város védelmére vonatkozólag, mert Sztalin tudvalevőleg 1918-ban maga vezette Sztalingrád védelmét. Ezeket a rendelkezéseket a sztalingrádi pártszervezet végrehajtotta.

Ezek a jelentések azt mutatják, hogy a sztalingrádi védelem utolsó napjait éli.

Kiemelendő, hogy a Kaukázusban is újabb tért nyert a német támadás, valamint az is, hogy a doni arevonalon a német, olasz és magyar légi erők együttműködése jelentős sikereket ért el.

AZ EGYIPTOMI HADIHELYZET
Előrejelzés olasz katonai körökben az alábbiakban foglalják össze a szeptember 20. és október 1. között lefolyt harcok eredményeit:

Az ellenség, miután néhány napon át az egyiptomi arevonalon északi részén erősebb tüzéségi és felderítő tevékenységet fejtett ki, amelyet egyébként saját csapataink eredményesen visszavertek, az arevonalon déli szakaszán páncélosokból és gyalogsággal támadta állásainkat. Ezt a támadást visszavertük és súlyos veszteségeket okoztunk az ellenségnek. Az ellenségnek ez az élen tevékenysége amolyan célja saját erőinek kipróbálása volt, úgy is felfogható, mint a közeljövőbeni támadás előjele. Egyébként az angol rádió is hetek óta beharangozott egy küszöbön álló nagy támadást, sőt odáig ment, hogy még az utópontra is közzelte, október elejét. Meglátjuk, vajjon az ellenség megvalósítja-e terveit.

Foglalkoznak német részről is az egyiptomi helyzettel. A Német Távirati Iroda jelentése rámutat arra, hogy a britek az el-alameni arevonalon középészaki szakaszán szeptember 30-án támadásra indultak, de a támadás a német és olasz elhárító tüzből összeomlott. Azzal az angol részről terjesztett jelentéssel kapcsolatban, amely szerint a 8-ik brit hadsereg német és olasz állásokat szállt meg, német katonai részről megállapítják, hogy a legmesszebbre előretolt ellenséges harcok csak megsemmisítések és a sikertelen támadás alkalmával ejtett kétszáz foglyon kívül egyetlen britnek sem sikerült a tengelyes csapatok állásaiba behatolni. A britek még csak helyi sikereikről sem beszélhetnek — állapítják meg berlini katonai körökben.

DAKAR

nyugatafrikai francia támaszpontokra már hónapok óta szemeltették az amerikaiakat. Most a washingtoni szenátusban Mead demokrata szenátor követelte, hogy Észak-Amerika Brazíliával és Nagy-Britanniával együttműködve küldjön ki csapatokat és szállja meg Nyugat-Afrikában Dakar francia támaszpontot. Anglia Madagaszkár elleni fellépése — mondotta a szenátor — követendő példa Észak-Amerika számára. Mead ezzel kapcsolatban szidalmakkal árasztotta el a vichyi francia kormányt. Connolly szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke szembeállt Mead fejtegetéseivel. Hangoztatta, hogy a kongresszus tagjainak tartózkodniuk kell a külállamokhoz való kapcsolatokat érintő kijelentésektől, mert a diplomáciai és a katonai kapcsolatok ezidőszinre rendkívül érzékenyek és veszélyesek.

lyesek”. Egyben figyelmeztette a szenátust, hogy a francia kormányt még mindig nagy és hatalmas hajóhad áll rendelkezésére, ezenkívül Afrikában tekintélyes francia hadsereg állomásozik.

FRANCIA HANG AZ ESETLEGES ANGOLSZÁSZ TÁMADÁSRÓL

Marcel Deat a párisi „Oeuvre” hasábjain foglalkozik a dakari kérdéssel. Cikkében annak szűkített hangzóitja, hogy megegyezés jöjjön létre Franciaország és Németország között arra az esetre, ha az angolszász támadás érne Francia-Nyugat-Afrikát.

Ha senki sem támad meg bennünket — írja Deat a többi között —, úgy mi sem fogunk megmozdulni, ha azonban támadás ér minket, akkor úttérre úttérrel felelünk. Sem Angliának, sem az Egyesült Államoknak nincs joguk, hogy a semlegességnek Franciaország részéről történő megszegéséről beszéljenek, mivel a francia semlegesség megszegése fölül függ s különben is gyakorlatilag a francia-afrikai területekre, a Földközi-tengerre és a marokkói partvidékre korlátozódna.

HITLER BESZÉDÉNEK ANGOL SAJTÓVISSZHANGJÁRÓL

érkeztek tegnap jelentések. Mint a Stefani iroda idézi, Hitler elhangzott beszédével kapcsolatban az angol lapok kiemelik a Führernek azt a kijelentését, hogy a tengelyhatalmak erői valamennyi arevonalon fokozott nyomást fognak kifejteni és hogy Európa mindjobban abba a helyzetbe kerül, hogy fedezhetetlen nyersanyagszükségletét. A „Yorkshire” azt írja, hogy Németország kétségbevonhatatlanul igen erős helyzetet biztosít magának Európában és a tengeri zarálat jóformán tehetetlen a németekkel szemben. Ha a németeknek sikerül annyira megsemmisíteni a szovjet haderejét, hogy kisebb létszámú erővel tarthatják a keleti arevonalt, akkor óriási tartalékok szabadulnak fel és ezeket szükség esetén a nyugati arevonala vetetik — állapítja meg a lap. A „Spectator” hírlap kiemeli, hogy a tengely hátrányos helyzetben van súlyos veszteségeket okoznak. Az angol közönség nagyon nyugtalanodik amiatt, hogy a tenger-nagyi hivatalt még mindig nem hajlandó közölni a hajóvesztések számadatait, amelyeket nem jó jelnek magyaráznak.

ARGENTINA

alászfoglalását illetően érdekes fejlemények adódtak. Az argen-

tin képviselőház elnöke ugyan hivatalosan közölte a kormányval, azt a képviselőház által elfogadott határozatot, amely a tengelyhatalmakkal való diplomáciai kapcsolatok megszakítását ajánlja. A kormány elnöke és külügyminisztere válaszelevelükben kijelentették, hogy a kormány tudomásul vette a közlést és csak arra szorítkozik, hogy a közlés tartalmát vegye tudomásul, mivel egyedül ő illetékes az ország külpolitikájának irányítására.

ANGLIA ELLENI LÉGI TÁMADÁSOK VESZTESÉGLISTÁJA

Londoni jelentés szerint Morrison brit befolygyminiszter esztörtékben az alsóházban kijelentette, hogy az elmúlt három év folyamán ellenséges légi támadások következtében összesen 47.305 angol veszítette életét. Ugyanez idő alatt légi támadások következtében összesen 55.658 ember sebesült meg. Egyedül Londonban a halottak száma 20.110-re rug, a sebesültek száma pedig 26.071-et tesz ki.

NÉMET-ANGOL SEBESÜLT FOGOLYCSERE

A berlini Wilhelmstrassen pnteken a külföldi újságírók Eden alsóházi nyilatkozataira előzve érdeklődtek a súlyosan sebesült hadifoglyok kicseréléséről folyó német-angol tárgyalások felől. A Wilhelmstrassen azt válaszolták, hogy egyik óta valóban megint folynak érre vonatkozó tárgyalások. Ezáltal Svájc közvetítésével tárgyalnak, mert az első sikertelen megbeszélés kísérlet alkalmával az azóta már hadviselő Egyesült Államok közbevetettek. Most a tárgyalások Svájc közvetítésével folytatják, a végleges eredmény azonban még nem jött létre.

SPANYOLORSZÁG

esztörtékön ünnepelte a Caudillo hatalomra jutásának hatodik évfordulóját A San Francisco e Grande templomban ünnepélyes Te Deumot tartottak. A Caudillo az állam és a párt vezetőibereit, valamint a diplomáciai testületet fogadta. A Caudillo napját minden évben hasonló módon ünneplik.

A spanyol lapok rendkívül kiadásban jelennek meg. A Caudillo népszerűsége ebben az évben még jobban növekedett s a legutóbbi kormányátalakítás személyiségét még jobban előtérbe állította. Az a tény, hogy az államban nem csupán államfő, hanem egyben miniszterelnök is, a pártban pedig nem csupán vezető, hanem egyben a legfőbb

FERENC JÓZSEF KESERÜVIZ

pártlan és elnöke, az ő kezében összpontosította nem csupán a vezetés, hanem a végrehajtás feladatait is.

HADIJELENTÉSEK Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnok-sága közli:

A Kaukázus északnyugati részén a német csapatok támadása újabb lért nyert.

Stalingrádtól északnyugatra megrohamoztuk az erős támaszpontú kiépített Orlovski külvárosi és ettől a városrésztől nyugatra nagyobb ellenséges erőket körülzártunk. Az északi záró arcvonalon újabb tehermentesítő támadásokat vertünk vissza.

A csütörtöki ezen az arcvonalon szétlőtt páncélosok száma 124-re emelkedett. Közelharci repülőgépekkel támogatott a hadsereg hadosztályait és fedezték a Don és a Volga között lévő védelmi szárnyat. Német és román harci repülőgépek folytatták fontos vasútvonalak szétrombolását a Volga alsó folyásának vidékén.

A doni arcvonalon német-olasz és magyar légi kötelékek súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek nehéz fegyverekben és mindennemű gördülő anyagban.

Az Ilmen tó felől délre sikeres támadó vállalkozásokat hajtottunk végre.

A Ladoga tó felől délre az elmúlt napok harcaiban körülzárt ellenséges hadosztályok megsemmisítésébe befejezés előtt áll.

A Ladoga tavon harci repülőgépeink elsüllyesztettek egy sorhajót és megrongáltak egy teherhajót.

Berlin, október 2. (Német TL.) Súlyos harcokban törnek előre a német csapatok a Kaukázus északnyugati részén olyan terepen, amely mindenben a védőt támogatja és a támadásnak viszont bízhatatlan nehézségeket támaszt. A német csapatok — mint a véderő főparancsnoksága közli — egy folyóvízgy érdeklődésben tovább vették vissza dél felé a belsevistákat. További támadásokkal elfoglaltak ellenséges hegyi állásokat és a magaslatokon túlfekvő folyóvízgyeket a rajta átvezető úttal együtt elváltak. Egyetlen nap 17 kísérő-dőt foglaltak el. A légi haderő a hadsereg csütörtöki harcát az ellenséges állások és oszlopok ellen intézett támadásokkal támogatta. A fontos kocsiságokban a német bombák becsapódása jórte meg a bolsevisták ellenállását. A bombatalálatok szélváltak sok sziklaerdőt és szétváltak utárkokat. Harci repülőgépeket biztosító vadászok és légvédelmi tüzekek három ellenséges gépet lelőttek. (MTI.)

Nyugati légi harcok

Német hadijelentés közli: Brit bombázók a péntekre virradó éjjel katonailag eredménytelen támadásokat hajtottak végre az északnyugati partvidék néhány helysége ellen. A polgári lakosságnak csekély veszteségei voltak. A támadó bombázó gépek közül 22-től lefoglaltunk.

A holland partvidék előtt az október 1-re virradó éjjel tengeri útközre került sor egy hajókaraván ellen támadást megkísérlő nagyszámú brit gyorsnászád és a karavánt biztosító

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz fegyveres erők főhadiszállásának 858. számú közleménye:

A csütörtöki hadijelentésben említett kemény harcokban, amelyek során az ellenség támadásait megtorítottuk, különösen kitűntette magát a „Falgore” hadosztály: igen sok ellenséges páncélosot megsemmisítettünk.

Németség közellátásának biztosítása

Berlin, okt. 2. (NTI) Immár teljesen meghiúsultnak tekinthető Angliának Németségnek és Európának kiéheztetésére irányuló terve — mondotta Bücke államtitkár az 1942 évi aratási háladó ünnepség alkalmával az újságíróknak.

Az államtitkár vázolta a német mezőgazdasági lakosság teljesítményét és hangsúlyozta,

INDIÁNAK

a szabadságot folytatott harcát ma éri el teltpontját, amikor az Indusok megünneplik Gandhi születésnapját — jelentette ki a bangkoki indiai szabadságmozgalom szóvivője a Domei irodai képviselője előtt. Gandhi felhívására indult meg az utolsó küzdelem a brit igaegyszersmindenkorra való lerészására. Gandhi el van szánva arra, hogy amíg India rábszolga marad, nem lép ki szabad emberként börtönéből.

Izléses iskolaruhák készülnek SEBŐK MÁRTÁNÁL Rákosi Jenő-utca 7.

mint a német háborús közellátás nagy csodáját fogják emlegetni. A legnagyobb különbség a világ-háború és a mostani háború harmadik éve között, hogy szarvasmarha állományból fogyasztásra juttatott húsmennyiség változat-

Mit kell tudni az ellenséges ejtőernyős ügynökökről

MTI jelenti: A közönség a lezajlott légitámadások és az ország területére irányított léggömbök, gyújtóeszközök jelentésében lelkes készséggel támogatta a hatóságokat.

A tájékozatlanság miatt azonban felesleges tömeget idézte elő a jóakarató, de alaptalan jelentéseknek. Ezért szükséges, hogy bizonyos tájékoztatást kapjon.

Az ejtőernyős ügynökök megállapítására vonatkozóan az alábbi nyilatkozat támaszpont: **Ejtőernyősök csak valamilyen járművel, tehát repülőgéppel, vagy léghajóval lehet szállítani.** Az ejtőernyős kém észleléséről tehát csak akkor lehet beszélni, ha a közvetlen környéken légi jármű is látható, vagy hallható volt. Jelenlétét elárulja a jellegzetes motorzúgás, amely a legnagyobb magasságból is hallható. Nagy tévedés a szemlélők zömének az, amikor a sodródó lég-

tan maradt és ugyanekkor a szarvasmarhaállomány sem csökkent. A kenyérgabona ellátást is teljesen biztosítottuk — állapította meg. Az általános zöltség-ellátást is pedig a megművelt területek övezetében tesszük lehetővé. Burgonya is elegendő mennyiségben áll rendelkezésre. Németség — hangsúlyozta végül az államtitkár — túljutott a közellátás problémájának mélypontján. (MTI)

gömbök tömegét ejtőernyősöknek képzelték. Ez utóbbiak a légáramlat útját követik, az ejtőernyősök ezzel szemben előre kioldástól és lakatlan területen keresnek leszállásukra alkalmas helyet. A tapasztalat szerint az ellenséges ejtőernyősök az országhatár közelében ejti le. Itt lefolyott motorral ereszkedik le a gép és kis magasságból, kb. 200—300 méter magasból lakatlan, erdőparcellák közötti tisztásra ugrik.

A honvédelmi minisztérium légvédelmi csoportfőnöksége felhívja az ország lakosságának figyelmét, hogy továbbra is tartassa szemmel az ország biztonságát ellen irányuló ellenséges légitűzékenységét, de szűrje le alkalomadtán észlelt események jellegzetességeiből a valószínű ténnyel és a tényeket, ne feltételeket jelentsen.

Vörös repülők fekete napja

(Honvéd haditudósító század. Ferenc Gyárfás haditudósító.)

Hajnali két órakor indult három amerikai rendszerű bombázó az egyik hátrább fekvő város felé... Zűmmögve közeledtek a hatalmas darazsak veszedelmes rakományukkal a kiszemelt város felé. Légvédelmünk hallgatott. Két éjjeli vadászunk magasan keringett a légben... A vörösök azt hitték: a honvédek elaludtak. Célpontkeresés közben alacsonyabba szálltak... Kétezer méter körül jártak a máskor ötvenen alul nem merészkedő gépek, amikor egyszerre hat fényező csövájára jelent meg az égen. Néhány mozdulat és a kékűk metszéspontjában vergődtek... Gépágyú lövedék szines tömege indult az égbolt felé... Boforsaink kísértes „zenébe” fogtak, miközben éhes vércseként süvítve, víjogva vették tűz alá az éjszakai vadászok is a fénnybe szorult ellenséges gépeket...

Felejtőtelten jelenet kezdődött. Percek kerestől próbálkoztak kizuhanni, kiesni a fénykévköből a vörös gépek. Erőlködésük hiábavalónak bizonyult: a reflektorok könyörtelenül kísérték minden mozdulatukat. Légelhárító tüzés és a vadászok nagyszerű összhangban dolgoztak. Néhány percen belül — ilyenkor nem lehet számon tartani az időt — mind a három gép sorsa beteljesült. Lezuhantak. — Roncsaik egész nap füstölt.

A Donon túlról híba adta le a szokásos fényjeleket a vörös repülőter figyelője. A roncsok nem repülnek s a halottak nem vezetnek. Általános derűtség közepette jegyzi meg az egyik légvédelmi tüzér:

— Most már mondhatod, hogy gyertek haza Ibuskám! Mert a nyárnyuk eltört...

A légvédelmi riadónak az egész községben vége... Légvédelmi tüzeink azonban tüzelőállásban várakoznak. Most nappalok váltják le az éjjeli vadászokat...

Négy „Héja” szeli a levegőt. — Megfigyelő gépeink az orosz vonalak fölül húznak, most rögzítik a tegnapi este óta változott helyzetet. Egyik szakaszunkkal szemben egész komoly erőket vannak össze a kommunisták... Meglepetésnek nem szabad történnie. Messzehordónk hatalmas lövedékeket küldenek a felderített helyekre...

Ellenséges motorzúgás bizonyítja: érzékeny helyen „tapogatóznak” nehéz tüzeink. Tizenkét szovjet gép húz az útegeinket álcázó erdő fölül... Villámgyorsan fordulnak, siklanak, cikálnak a gépek. Két és félcentiméteres géppágyúval és rendszer méretű géppuskával lönek, közben serényen odozzák kisebb bombáikat... Légvédelmünk teljes erővel lövi őket. Ugyanakkor „Héjaink” is rájuk csapnak... Nagy kavardás keletkezik odafent... A mérleg nyelve hatalmasat billent. Eszeveszetten menekülnek a bolsik... Négy gépjük azonban itmaradt...

Mire teljes pompájában kísüt a nap, 7:0 arányban áll a mi javunkra a légi harc...

— No, most már nyugodtan alhatunk — állapítja meg egyik bajtársunk és indul sátra felé. Sátorunkban gondolkozunk a történet felett, naplónkba rögzítjük gondolatainkat, amikor újból felhangzik a légveszélyt jelző szaggatott sípjel... Mit akarnak ezek?... Mindenképen feketevasárnapot rendeznek önmagunknak?! A gondolkodásra azonban nem sok idő van. A figyelmünket sít sürgöt. Légvédelmi árknak felül rohanunk és villámgyorsan eltűnünk...

Eppen jókor érünk az árokba. Fürge, villámgyors szovjetgépek húznak el felettünk. Nehéz és könnyű géppuskákkal pásztázzák a tájat. „Apróbb csomagokat” osztogatnak. Ide-oda csapkodnak. Légvédelmi tüzeinket keresik... Gyorsan találkoznak velük. Egyszerre villanak a légvédelmi géppágyú és boforsok torkolattüzel... Ugyanakkor a

négy szolgáltató vadász is örül sebességgel csap közéljük. Itt is, amitt is megbillen egy-egy szovjet gép. Teletalálattal zuhannak a földre... „Héjaink” két „Mieserschmidt” képében erősítést is kapnak. Újult erővel vetik magukat a menekülők elé... Kergetik, zavarják, szorítják vissza felül az útjukba került gépeket.

Tán félóráig is eltartott a küzdelem... Ággódó lélekkel, az árok mélyéről figyeltük saját vadászainkat... Felújjongtunk, amikor villámgyorsan visszaszágulni láttuk a hat fehéren csillogó acélmadarunkat... Gepeink diadalmasan köröznek felettünk. Hét szovjetgép roncsa füstöl a környéken. Deután negy órakor 14:0 arányban áll a négy léghare eredménye javunkra...

A lelőtt gépek legénysége majdnem minden esetben kitűzött rással igyekezett menteni életét. Egyetlen pilóta ért épen földre. Soknak egyáltalán nem, másoknak rosszul nyílt ki az ernyője. Többeké lángot fogott, egyszerű zuhanat le gépeikkel és összefüztél tagokkal területek a földön...

Az elfogott pilótát gyorsan gépkocsiba ültetik és kihálgtásra viszik. Nem sokat beszél. Egyetlen, de igen-igen jelentős „érdekeség”-et mond, azt, hogy a Don tulsó vonalán, arcvonalunkkal szemben már nő zászlóaljaink, ezredeket von össze a szovjet vezetés. Fiatall leányokat, asszonyokat küld harcra. Igaz-e vagy sem: majd elvállik.

Ragyogó arccal jelenti a légvédelmi hírközpont küldőnce: a város tulsó oldalán tüzelőállásban lévő útegek közlése szerint egy orosz gép kényszerleszállást végzett... Epen ért földet... Pilótája és műszerése menekül az erdő felül, üldözik...

Villámgyorsan gépkocsiba vágjuk magunkat. A lehető legnagyobb sebességgel rohanunk a megjelölt helyre... Gyümölcsös mellett, méteres gazzal nőtt megműveletlenül hagyott terület közepén feltűnik az orosz gép. — Már szoronyos táboricsendörök állnak mellette...

— Amerra a nagy erdő felül menekültek a pilótát — mondja az őrsvezető. Mindenüket itthagyták. Az ejtőernyőt a szárnyon dobták le magukról... Egy szál ruhában menekültek. Borotvakészletüktől elkezdvé a magánlevelezésükig mindenüket ittharadt.

Rövidesen megállapítjuk: a gépet Borochow, 1922-ben született pilóta vezette Pochilcsenko műszerész kíséretében. A gép egyútlés, több feladatra alkalmas S. L. 2 típusú szovjetgyártmányú egymotoros. 1942 május hó 20-án adta át a gyár a hadseregnek a közönséges mázolinnyal égszínkére festett, piros szovjet csillagokkal megjelölt gépet. Az ilyen rendszerű gép — szakértők szerint — főleg alacsony támadásra alkalmas. Két nehéz és két könnyű géppuskája van. Egyedülfleg nyole 50 és nyole 100 kilós bombát visz magával.

Az időközben helyszínre érkezett repülőszázados meglepetéssel állapítja meg: — Ennek a gépnek semmi baja nincs. Lényegtelen találatok vannak a törzsön és fémöböl készült szárnyán.

— Ezeketől féltetlenül is repülhetett volna. Hátha szöktek a „pofák”? Megunták a további dicsőséget?! De akkor miért szaladtak el?...

A kérdések során derült ki, hogy néhány lövés esett. Bizonyosan ezek elől szaladtak az erdőbe a vörös pilóták. Most járór keresi őket. Meg is találják s akkor majd fény derül a kérdésre.

Forgatjuk a gép iratit. Ez volt a 24-ik s egyben „legszerencsésebb” felszállása... Pilótája nem rég kerülhetett ki az iskolából. Ezt bizonyítják a feljegyzéssel. Viszont lelkes kommunista volt.

A nap közeledik a látóhatár pereméhez. Bförsugarak öntik el a tájat... Újabb járór indul a vörös pilóták után. Szerelőköcsi érkezik üzemanyaggal. Holnap már magyar repülőkézen száll a kommunisták egyik „győzhető” len” gépe. Ma valóban fekete vasárnap volt a vörös repülőknél. — Este hét óráig 15 gépet vesztett tek arányilag kis szászon...

Meteor Mozgó műsora
Ma 3, 5, 7, 9 órák utoljára Csak felnőtteknek!
Basil Rathbone s Boris Karloff borzalmas, véres történelmi filmje:
III. RICHARD
Holnap délelőtt 11 órától is:
A múmia bosszúja

Hungária Filmszínház
Charles Boyer és Katherine Hepburn együttes filmje
Az eszményi asszony
egy szenvedélyekkel telt nagy szerelem lebilincselő története.
VILÁGHÍRADÓ!
Előadások kezdete: 3, 5, 7 óra
Pénztár délelőtt 11-től 12-ig délután 2-től folytatlagos.

Apollo filmszínház
Előadások naponta 3, 5, 7 órák.
Őrségváltás
Pénztári órák de. 10—12-ig. d. u. 2-től folytatlagos.

Vicszínház mozgó
Ma 5 és 7 órák először a nagy sikerű aratot magyar világtílm:
Beszélő köntös
Mikszáth Kálmán híres regénye.
Főszereplők: Jávör, Tánády, Fekete Mária, Csontos Kiss Ferenc, Szilassy.

A Diákszövetség vezetői a miniszterelnöknel

A Magyar Nemzeti Diákszövetségbe tömörült hivatalos egyetemi ifjúsági szervezetek vezetői pénteken kihallgatáson jelentek meg Kállay Miklós miniszterelnöknel.

A küldöttség nevében Rajczy Imre dr., a Magyar Nemzeti Diákszövetség vezértitkára üdvözölte a miniszterelnököt és kérte, hogy jelenjék meg az ifjúság október 6-án tartandó emlékkünnepélyén.

Kállay Miklós miniszterelnök válaszában megköszönte az ifjúság felkérését és kijelentette, hogy annak örömmel tesz eleget, annál is inkább, mert régi vágya, hogy szemtől szembe találkozzék a mai magyar ifjúsággal.

A miniszterelnök ezután külön is hangsúlyozta, hogy az ifjúság hivatalosa a nemzeti eszményekért való önzetlen lelkesedés és ezt keresi minden pártpolitikán felül, amikor a nemzeti kötelesség teljesítésére szólítja fel a magyar ifjúságot.

Halálos ítélet Miskolcon elsötétítés idején elkövetett rablásért

A miskolci törvényszék statáriális tanácsa tegnap tárgyalta Czeze János 20 éves és Slezák István 19 éves legények bűnügyét, akik hétfőn este az elsötétítés alatt megtámadták Soltész Lajos sóvárosi fuvarost és nagyobbösszegű pénzt vettek el tőle.

A tetteseket hamarosan elfogták. A bíróság Czeze Jánost kötéltől általi halálra ítélte, míg Slezák Istvánt tízévi fegyházbüntetéssel sújtotta. A bíróság ezután kegyelmi tanácsosa alakult át.

Küldöttség Lossonczy miniszternél a tüzifa-probléma ügyében

A Pesti Tőzsde értesülése szerint a két hivatalos országos érdekképviselet: az Országos Erdészeti Egyesület és a Fatermelők, FAKERESKEDŐK, FAIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE vezetői Bíró Zoltán ügyvezető-igazgató és Vuk Gyula elnök, kereskedelmi jelentéses, kihallgatáson voltak még Lossonczy István közlelési miniszternél, majd Rozványi Lajos államtitkárnál és átnyújtották a két érdekképviselet által együttesen elkészített, az ország lakosságának tüzifával való zavartalan ellátását célzó felterjesztést. Ehhez csatolták a tüzifa-forgalom minden egyes fázisára vonatkozó részletes kalkulációt is.

A javaslat szerint az új tüzifa-ár egyöntetűen megállapítható lenne mindarra a tüzifára, amelyet a rendelet megjelenési napján szállítanak le, tekintet nélkül arra, hogy a fa az 1941-42. évi járatnál korábbi termelésből származik-e. Az árakra és a felárra is vonatkozik a javaslat.

Megkezdődött az országos katolikus nagygyűlés

Budapest, okt. 2. Pénteken kezdődött meg az országos katolikus nagygyűlés. Az egyetemi templomban reggel 8 órakor Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás Veni Sanctet és szentmisét mondott.

Evangelium után Apó Vilmos parógyőri püspök mondott szent beszédet. Rámutatott arra, hogy ez a nagygyűlés családmentésről és ezzel kapcsolatosan nemzetmentésről fog tárgyalni. Irányt akar mutatni, miként lehet meg erősíteni a családokat és a családok megerősítésében miként lehet elősegíteni Szent István országát.

A szentmise folyamán a hercegprímás áldozta meg az Actio Catholica elnökségét és a nagygyűlés díszelnökeit. Ugyanakkor a főváros valamennyi templomban százszázalékos szentáldozást és ezt az áldozást a hűrtelen küzdő véreink szerencsés visszatéréseért és a győzelmek békéért ajánlották fel.

A nagygyűlés első napján a katolikus nők tartották meg díszgyűlést Scheffler János szatmári megyéspüspök elnöklésével és Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás részvételével. Az elnöki megnyitótól után dr. Balássy Miklósné »A nő kötelessége a családban«, Stettner Andrea »A nő kötelessége a házival szemben«, Zachariás Flóra »A nő kötelessége a hadigondozásban« címmel tartottak előadásokat.

Ugyancsak tegnap tartotta évenként szokásos gyűlését a katolikus írők és hírlapírók országos Pázmány-egyesülete. Az idei gyűlés nyilvános vitáest volt az év legaktuálisabb problémájáról, a ponyváról. Hindy Zoltán elnöki megnyitóját Heltjas Antal »A ponyva és a közönség« címmel tartott előadást, Renéd Béla »A filmponyva romboló hatásáról«, dr. Tóth László dr. »Színház és a ponyva« címen értekezett.

A magyar görög katolikusok országos szövetsége díszgyűlésén Dudás Miklós hajdúdorogi görög katolikus püspök szólalt fel, majd Ilinczy Sándor nagyprépost, kárpátaljai főtanácsadó a római és görög katolikus klérusnak a csehszlovák köztársasághoz tapasztalet egymáshoz való viszonyával foglalkozott.

Nagyobb útépítési munkák nyertek befizest Hajdú vármegyében

A Hajdú vármegyében folyó nagyobb szabású útépítési munkálatokkal kapcsolatban dr. Uzonny Barna vármegyei főjegyző ismertette az alispáni jelentést. E szerint a megye területén levő törvényhatósági bekezdőutak építési munkáit meglassította az anyagszállítás késedelme, az államépítészeti Hivatal mindezt megért és sikerült is az elmúlt három hónap alatt több út munkáit befejezni.

Elkészült többek között Hajdúdorogon a bőszőrményi-rak-

mazi út községi szakaszának a megrövidítését szolgáló Akácfa-utcának 400 méter hosszú, négy méter széles vízes makadám burkolata.

A Hajdúböszörmény-Hajdúszoboszló törvényhatósági közútnek a Hajdúszoboszló felé eső 2 kilométeres vízesmakadám-burkolata is befejezést nyert. Folyik a Tiszaórs-nádudvari közút építése, melyből már ezerméteres szakasz teljesen befejezést nyert.

Kabán és Hajdúnánáson befejeződött hat méter széles kéreg-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1942. X. 2.

beton burkolat létesítése. Hajdú-Hajdúszoboszlón is folyamatban van a munka, míg Nádudvaron ezideig nem tudták megkezdeni.

A Kaba-Debrecen közötti törvényhatósági út földfeltöltési munkája tovább haladt. Közel 15.000 pengős költséggel elkészült a földmunkája a Mikepércs-hajdúszoboszló törvényhatósági közútnak is megkezdték a földmunkáit a Balmazújváros-nyíregyházi út megállapított szakaszán. Hajdúnánás-Tiszacsege közötti törvényhatósági út járhatatlan és mélyfekvésű szakaszainak javítására, feltöltésére. Már augusztus végére teljesen elkészült a Miskolc-Debrecen Állami közút Hajdúböszörmény-Debrecen közötti része és úgy ezen a bőszőrményi bekötő úton a rendes forgalom is megindult.

Cipészek, csizmadiák és férfiszabó iparosok árainak szabályozása

A kisipar árrendezésére vonatkozó rendeletek hatálya nem terjed ki a cipész- és csizmadiapari szakmákra. Ezeknél az iparoknál csak a tipuscikk áránál, valamint a javítások díjainál történt legmagasabb ármegállapítás, míg a megrendelésre, a vevő egyéni ízlésének megfelelően készített cipők, illetve eszímák ára szabályozást nem nyert. A megrendelésre dolgozó cipész- és csizmadiapárosok tehát bizonytalanságban vannak abban a tekintetben, hogy milyen haszonkulcsot és rezsit számíthatnak, ezért a Kereskedelmi és Iparkamara az érdekeltség kívánságára felterjesztéssel fordult a közlelésiügyi miniszterhez a rendelkezésre dolgozó cipészek és csizmadia iparosok vállaltai árainak szabályozása végett.

Hasonló a helyzet a rendelkezésre dolgozó férfiszabó iparoknál is így a Kamara ennek a szakmának árszabályozását is kérte a közlelésiügyi minisztertől.

Vásároló csizmadiák munkaalikalmához juttatása

A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara a csizmadiaipari foglalkoztatása érdekében több felterjesztéssel fordult a kormányhatóságokhoz, amelyekben rámutatott a kamarai kerület csizmadiaipari fejlettségére és kérte ennek az iparnak arányos munkához juttatását.

A közlelésiügyi miniszter ennek az indokolt kívánságnak kedvező elintézése érdekében most akként rendelkezett, hogy egyes törvényhatóságok területén a lábbelik mérték szerint való elkészítésére jogosító pirosszínű utalványok egy részét »csak börtalpu csizma készítésére jogosító« szövegű záradékkal szabad ellátni.

Az ily záradékkal ellátott utalvány (röviden csizmautalvány) ellenében a kijelölt talpbőkereskedők a közlelésiügyi miniszter által meghatározott mennyiségű börtalpu csizma elkészítéséhez kiszolgáltathatnak.

Egyébként a csizmautalvány ugyanolyan szabályok alá esik, mint a lábbelik mérték szerint való elkészítésére jogosító lőbbi pirosszínű utalvány. A közlelésiügyi miniszter havonként fogja a tekintetbe jövő egyes törvényhatóságokat értesíteni, hogy a mérték szerinti lábbelikészítésre jogosító pirosszínű utalványok között hány csizmautalványt adhatnak ki. Ennek meghatározásánál a mindenkori bőrellátás korlátai között az illető törvényhatóság csizmadiaipara fejlettségének figyelembe vételével dönt a közlelésiügyi miniszter.

ri dohányosok

férfiak és nők — könnyen megakadályozhatják fogaik elszinesedését, ha azokat naponta rendszeresen ODOL fogpéppel ápolják. Az ODOL-fogpép nemcsak alaposan tisztítja a fogakat, hanem fel is frissít s úde lehelletet is biztosít. Tehát a mindennapos száj- és fogápoláshoz használjunk ODOL-fogpépet!

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

Strauss R. c hár, Márkus László, Pataky Ká. mán kihallgatását kérték a Csösz László-Gaiánffy Lajos sajtóperben

Tanúvallomások arról, hogy mi történt a Pataky-hangversenyen.

A debreceni Zenekedvelők Köre a múlt évben egyik hangversenyen a világhírű Pataky Kálmán ének-művészt léptette fel, akinek zongorakíséretét ezen az estén Galánffy Lajos, debreceni zeniskolai tanár látta el. A DEBRECZEN zenekritikusa Csösz László kollégiumi tanár a bírálathoz azt írta, hogy Pataky egyik száma közben a kíséret nem tartott lépést az előadó művésszel.

A bírálat miatt Galánffy Lajos nyílttér közleményben az egyik debreceni lapban megtámadta Csösz Lászlót, aki a cikk sértő tartalma miatt sajtó útján elkövetett rágalomzás címén bűnvádi eljárást indított Galánffy ellen.

A debreceni törvényszék ebben az ügyben már két ízben tartott tárgyalást s annak folytatásos főtárgyalását a törvényszék Tóth tanácsa tegnap tartotta meg. Ez alkalommal került sor a tanúk kihallgatására.

A legutóbbi főtárgyaláson a törvényszék a valóság bizonyítását rendelte el a Pataky Kálmán s Raffay Erzsébet hangversenyén történetekre, s ezzel kapcsolatban arra a körülményre hogy Strauss Richárd Heimliche Aufforderung c. énekszámát Pataky Kálmán befejezte-e, vagy az ének befejezése előtt távozott a pódiumról s ha ő nem legyint a kezével kísérfelé, észrevette volna-e valaki a disszonanciát és hogy ki volt a hibás, tudhatta-e Galánffy az esetlegesen gyorsabb éneket követni. Ugyanakkor főmágnaváló képviselője dersenyei Lévy Zoltán dr-nak a kérdésére Galánffy Lajos elismerte, hogy zongoraművészi oklevele nincsen csupán zongoratanári képesítése.

A tanúk sorában elsőnek kihallgatott Csenky Imre tanítóképzőintézet tanárának előadta, hogy a zongorakíséret észrevehetően erősen elmaradt a szólista mögött Pataky Kálmán többször hátrahézt és sürgette Galánffy mikor pedig látta, hogy hiába minden igyekezete, széles mozdulattal kísérfelé mutatott és idegesen távozott a dobogóról. — Szerinte Pataky kifogástalanul énekel, tehát nem lehetett hibás a kíséret maradt el és véleménye szerint a kísérfelé kötelessége lett volna alkalmazkodni az énekes által diktált tempóhoz.

Magyar Kálmár ref. főzím.

tanár, akit a Budapesti Hangversenyzenekar tagja volt, és a margitszigeti szabadtéri színpadon is hosszabb ideig együtt dolgozott Patakyval, előadta, hogy Pataky éneket tökéletesnek találta és a hangversenyen a bántó disszonancia abból keletkezett, hogy Galánffy Lajos a zongorakísérettel nem követte megfelelően az éneket, sőt Raffay Erzsébet énekszámánál is voltak kisebb egyenetlenségek.

Előadta azt is, hogy évekkel ezelőtt a debreceni kamarazenekart azért hagyta ott, mert

művek értelmezésénél nem tudta magáévá tenni Galánffy elgondolásait.

Dr. Láng Sándor tanúvallomásában előadta, hogy a hangversenyen olyan jelenet tanúja volt, amit mint muzikus még sohasem tapasztalt hangversenyen. Szerinte Pataky elnyargalt az énekek, mint egy fékevesztett paripa, mely még rúgott is a végén, amikor bántó közleléssel a kísérfelé faképnél hagyta. Ez egy levélben elégtételt nyújtott Galánffy felé — mondotta a tanú — tagadhatatlan azonban, hogy a darab közepétől lazult volt a két művész között, mert Pataky fokozatosan gyorsított Galánffy képtelen volt követni a tempót. Pataky mozdulatából az lehetett kienni, hogy a kísérfelé hibáztatja a disszonanciát. Kérdésére kijelentette Láng dr. hogy a művet ismeri, mert 26 évvel ezelőtt, amikor a felesége előadta, a zongorakíséretet ő játszotta el.

B. Szűcs Ferenc zenetanár a próbahiánnyal magyarázza azt, hogy a kísérfelé nem tudta követni az éneket. Dacára, hogy az ének nem volt gyors, a kísérfelé nem tudott alkalmazkodni, holott egy naturalista-jellegű műnél, mint a Strauss-dal, könnyen „úszhatott volna“ az énekes után. A zenei életben az a gyakorlat, hogy nemcsak egy zongorának, hanem egy egész zenekarnak is kötelessége utána menni az énekesnek, az esetben is, ha az énekes kihagy, vagy ugrik, mint az Opera házban is előfordul. Az a körülmény, hogy vádolt szerint a lapozó késett, nem lehet megalapozott, mert a lapozást is a kísérfelé kellett volna kellően előkészíteni!

Értesítés!
Értesítem a tisztelt v. övömet, hogy Csapó u. 4. sz. alól cserépkályha raktáramat áthelyeztem Csapó u. 6. sz. alá. Szíves pártfogást kérve tisztelttel: **Laczkó Lajos cserépkályhás** Tel. 22-37.

Piac-utca 79.
szám alá.
Kosa kalapüzem
áthelyezve (az udvarba).

Olvasta Csász László által a DEBRECZEN-ben írt zenekritikát és meggyőződése szerint az hív szellemben íródott, sőt mér a történetekhez mérten a helyi zongorakísérről tekintettel, erősen letompítottnak találta.

Galánffy né Hoór Tempis Erzsébet, a vádolt felesége, a törvényes mentesség dacára vallani kívánt és előadta, hogy véleménye szerint Pataky Kálmán bizonytalan és készületlen volt s emiatt ő a férje által kísért ének szám alatt állandóan drukkolt, mert az annyira rossz volt, hogy érezte, a végén bajnak kell lenni. Legalább hat-hétszer járt külön a szőlista és a kíséret és mivel a bizonytalan kezdettel a művész s férjem együttműködésének ritmikus alapja megingott, felborult az egész produkció. Szerinte Pataky Kálmán zenei értelemben nem fejezte be a számot, mert az utolsó öt-hat taktust nem énekelte.

Férjem ugyan két taktussal befejezhette volna — mondotta, — de nem találta fel magát abban az izgalmas szituációban.

Ezután még Z. Csanak Mária és Somfalvy Istvánné tettek vallomást, majd a tanúhallgatások után főmagánvádló képviselője dr. drcsanyi Lévay Zoltán ügyvéd ismételten kérte Pataky Kálmánnak tanúkénti és Sauerwald Gézának szakértőkénti kihallgatását a hangversenyre vonatkozólag, azonkívül indítványt tett Strauss Richárd zeneszerzőnek és Márkus Lászlónak, a budapesti Operaház igazgatójának megkeresését útján történő kihallgatását abban a vonatkozásban, hogy milyen művészek tartják Pataky Kálmánt, a legnagyobb magyar énekest és való-e az, hogy Strauss Richárd több dalát Pataky Kálmán előadása segítette világhírnévre.

A védelem részéről dr. Zombor Zoltán tanítóképzőintézeti tanár és Zemplényi Kornél zeneakadémiai növendék kihallgatását kérték.

A törvényszék ezután a tárgyalást elnapolta azzal, hogy később dönt az indítványok felett. Az érdekes művészerben előreláthatólag már a következő tárgyaláson ítélet lesz.

Színház

HETI MŰSOR

Szombaton délután: Pocsirta, filléres helyyarak. Szombaton este: Csipkeálarc. Vasárnap délután: Csipkeálarc. Vasárnap este: Madarász. Hétfőn este: 100 piros róza. Propaganda előadás. Kedden este: Bolond Asvayné. Október hatodik 11. ünnepi előadás.

Csokonai Színház

Szombat este és vasárnap délután operett sláger

Csipkeálarc

Főszerepben: Kollár Livia. Vasárnap este fél 7 órakor a legszébb zenéjű operett

Madarász

FILM

A Hungária filmszínház Charles Boyer és Katherine Hepburn együttes színvonalas filmje „Az eszményi asszony” felújítása tett házat vonzott. A Magyar Filmiroda híradója, valamint az Ufa világhírű rendkívül érdekes hírnagyával méltán tarthat számot az érdeklődésre.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter az Irodai Gyorsírókai és Gépirókat Vizsgáztató Országos Bizottság elnöke Fekete Imre országgyűlési gyorsíródal osztálytanácsost, alelnökké a debreceni tankerületről dr. Erdős Károly egyetemi nyilvános rendező tanárt és dr. Horváth Gyula MÁV tanácsost az 1942 évi szeptember hó 1-től számított öt évi időtartamra kinevezte

Okt. 3-án, 4-én Vöröskeresztes napok

Támogassuk adományainkkal a magyar honvéderdőt dolgozó Vöröskeresztet!

Olcsó hitelt kapnak a sokgyermekes keresztény kereskedők

A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint a Keresztény Kereskedelmi Hitelek Bizottsága szociális célokat szolgál azzal, hogy minden előterjesztett hitelkérelmet egyénileg vizsgál és bírál el. A bizottság mindenképp a sokgyermekes kereskedőket támogatja s e célból kamotkedvezményt biztosít számukra. A hitelakcióba bekapcsolt pénzintézetek ugyanis a há-

romnál több gyermekkel rendelkező kereskedők részére folyósított hiteleknek lemondanak az őket megillető kamatjövdelem bizonyos százalékáról. A kamatkedvezmény gyermekenként egy százalék kamatmértékben áll. Bejegyzett kereskedőknél 10 gyermekig, be nem jegyzetteknek 9 gyermekig csökken teljesen kamatmentessé a kölcsön.

Hétezer holdas erdőt visszaperel a Zichy-család a román vevőtől

Nagyváradról jelentik: A nagyváradi törvényszék polgári egyesbírája most tartott első tárgyalást abban az érdekes ingatlan visszaperlési ügyben, amelyet gróf Zichy Ödönne, született Bethlen Gabriella grófnő özvegye, Mateescu György, volt gégényi, most ploesti lakos ellen.

Mint ismeretes, Mateescu György kihasználva a Zichy-család szorult helyzetét s 1922-ben áron alul megvásárolta a gégényi

7-8000 holdas erdőbirtokot, amely Szonkolyosig nyúlik le és természetesen a gégényi Zichy-kastélyt is. Mateescuék a hatalmas erdőbirtokon azóta rendszeres erdőirtásokat végeztek és bizony siralmas képet nyújt — a szakértők jelentése szerint — a szakértők letarolt erdő.

A bíróság elrendelte az ügyben a bizonyítást és új tárgyalási napot tűzött ki.

A közigazgatási tisztviselő munkáját a szeretet irányítja.

A hozzáfutó emberben nem terhes ügyfelet, hanem az élettel küszködő magyar testvért kell látnia. — A közösségi érdekek alapja

Egyik legkiválóbb szociológusunk: Karvázy János tollából értékes cikk jelent meg az Országos Szociális Felügyelet Közleményeiben. A szociális kérdések helyes megoldásával foglalkozik és ebben részletesen és világosan tárgyalja a közigazgatás nagy szerepét.

A bevezetésben utal arra, hogy közéletünk kiválóságai is mind gyakrabban emelik fel szavukat mostanában és az élethez közelebbálló közigazgatást, szociálisabb intézkedéseket sürgetnek. Felteszi a kérdést: érvényesülnek-e az állam anyagi áldozatai és szociális célú jogszabályalkotásai olyan hatásokkal, amit tőlük elvárunk?

A szociális vonatkozású jogszabályok keret-lehetőségét annak meghatározott, tehát a jogalkotó által már ismeri, — vagy előrelátható kérdés, baj megoldására. — De nemcsak ezeknek, hanem minden más jogszabálynak is erős szociális tartalommal kell bírnia, mert az élet minden terén vannak szociális vonatkozások. Természetesen mindarra a körülményre, amelyet az élet kitermelni képes, jogszabályt alkotni nem lehet.

Kétségtelen, hogy a szociális problémák tekintélyes részének megoldására lehetőséget nyújtanak az anyagi eszközök, súlyos tévedés volna azonban nagy, átfogó jelentőséget tulajdonítani a pénznek. Nem az ONCSA évi százmillió pengője, de ennek tiszterese sem volna elegendő a szociális problémák nagyrésze megoldására. — A pénz tehát csak kiegészítő eszköz, de nem uralkodó tényező. Szerepének csak ott szabad jelentőséghez jutni, ahol a cél más eszközzel már nem érhető el.

A legfontosabb szerepük a végrehajtó szerveknek van. A jó közigazgatási vezetők mérhetetlenül sokat tehetnek. A lealacsonyító, önzetségszerű alalmazna-segélyek helyett ellenszolgáltatás mellett, kölcsönként adják a segélyül szánt összegeket. Ez a módszer módor nyújt az elesett néprétegek felemelkedésére. Az eredmény kettős: végleges jelleggel csökkent a szegélvre szoruló szá-

mát, másrészt emeli az állam teherbíró és teherviselő polgárainak számát.

Ma az a helyzet, hogy a törvényhozás s a kormány jogi és anyagi eszközökben békezu. — Ezeket az eszközöket a közigazgatás és elsősorban az önkormányzati igazgatás kezébe adta. A munka megindult. A végrehajtó szervek igyekezeteihez, szakképzettségéhez képest több-kevesebb eredményel.

A jogszabályok az Országos Családvédelmi Alappal kapcsolatos feladatok ellátását a törvényhatóság első tisztviselőjének kötelességévé teszik. A helyes megoldás az volna, ha a törvényhatóságok vagy azok első tisztviselőinek feladatkörében nem az Alappal kapcsolatos feladatok ellátását, hanem a törvényhatóság szociális kérdéseinek orvoslását tennek. A szociális kérdések gyökere, átfogó, eredményes megoldására és később az egységes állapott további fenntartására alkalmas közhatalmi discretionális, társadalmi stb. eszközök a közigazgatás kezében vannak összpontosítva.

A szociális kérdések megoldására segítségül hívták a társadalmat is, mert közreműködése nélkülözhetetlen, bár ez is — akárcsak a pénz —, csak kiegészítő lehet. Használhatósága attól függ, hogy éleaban a városban néhány lelkes önzetlen magyar ember? A társadalommal — mint szociális munkatárssal — általánosságban és mindenütt számolni csak akkor lesz lehetséges, ha benne a sokat emlegetett közösségi érzés uralkodóvá általánossá válik. A közösségi érzésnek alapja a sorsközösség, mert közösségi érzést közös vagy legalább is hasonló életrsorsok eredményeznek. — Mindaddig, amíg a életszínvonalbeli és kulturális különbségek ilyen mértékben és igaztalan távolságokat mutatnak, a közösségi érzésre a nemzet létalapját jelentő munka országnézetét alapítani, attól eredményeket várni nem lehet. A szociális célkitűzések legfontosabbika éppen a társadalmi egyenlőtlenségek kiküszöbölése, — sajnos még nem tartunk ott, hogy a társadalom zöme ánként és a saját munkája, te-

vékenysége bevetésével mondjon le olyan előjogokról, melyekről meg van győződve, hogy azok őt megilletik.

Baj, hogy a társadalomban szakértelemhiány is van. A jótékony célú egyesületek száma ugyan szaporodik, de legtöbbször csak a jószándék van meg, ez magában pedig nem elég. Megállapítja esetleg a baj, de az orvoságot nem ismeri és ha ne mjon a feltárt sebre orvoslás, beáll a feleltetlenül bíráló nagy táborába.

Végül megállapítja Karvázy János, hogy a közigazgatási tisztviselő munkáját bármilyen ügykörben dolgozzék is, elsősorban a szeretetnek kell irányítania. A hozzá forduló em-

Hogy kell viselkedni az övohelyen

A honvédelmi miniszterium IV. csoportfőnöksége pénteken délután a rádióban előadást rendezett az övohelyen való viselkedésről. A következőket fejtette ki: Az övohelyen nyugalomnak és békességnek kell uralkodni, minden izgalom felesleges.

Övohelyi tartózkodásunk alatt csak saját magunknak s környezetünknek ártunk azzal, ha felesleges izgalmat engedünk magunkon uralomra. Ez azért is tilos, mert az izgalmak, az erős indulatok egyrészt ellenállásunkat nagy mértékben csökkentik, másrészt nagyobb levegőfogyasztásra kényszerítik szervezetünket.

Az övohelyen minden felesleges mozgástól is tartózkodniuk kell. Kerüljük az ideges járkálást, jóvés-menést.

Mindenki foglalja el a neki kijelölt helyet és nyugodtan tartózkodjék ott. Ideges embereket, vagy azokat, akiket mégis erőtt vett a kétségbeesés, vegyünk körül jóindulattal. Betegként kezeljük őket, foglalkozunk velük, kövesszünk el mindent, hogy megnyugodjanak és ha lehet vigyük őket az övohely elkülönített részeibe.

A gyermekeket ne engedjük futkosni, kiáltozásra, túlhangoz beszédre, vagy sírástól is tartózkodjunk. Éjszaka mindenki kisérelje meg a megzakított pihenését nyugodtan folytatni, mert pihenésre a másnap munkához feltétlenül szükség van. A kívül

Osszeül a képviselőház

Budapest, okt. 2. A képviselőház ülését okt. 7-én, szerdán délelben 12 órára összehívták. Az ülés tárgya a további teendők iránti intézkedés.

Kecskeméti indítvány

Kecskemét város közgyűlésén Szabó Iván felsőházi tag javaslatot terjesztett elő, hogy a közgyűlés kérje a kormánytól a gabonára, kukoricára és burgonyára a vetési és beszolgáltatási kényszer elrendelését. A közgyűlés az indítványt elfogadta.

Hasbaszurták a sötétben

Mezei Ferenc 57 éves alkalmi munkás, Rothermere utca 27. sz. alatti lakost tegnap este a Hatvan utcán a sötétben valaki késsel hasbaszurta. Mezei vérző sebével saját lábán elvándorolt a mentőkhöz, akik első segélyben részesítették. Mezei elmondta, hogy az a gyanuja, hogy egy Kiss József nevű alkalmi munkás, Bőszörményi út 56. szám alatt lakos szúrta meg őt ittas állapotban.

Kiss József tagadta, hogy Mezeit megszurta volna, ellenben őt is kezelés alá kellett vennie a mentőorvosnak, mert ismeretlen tettes tompa tárggyal megütötte a fejét, úgyhogy zúzott sebet szenvedett.

A Magyarországon élő németek a Vöröskereszt országos gyűjtésével kapcsolatosan ötezer pengőt adományoztak a Vöröskereszt közérdekű céljaira.

berben nem terhes ügyfelet, hanem az élettel küszködő magyar testvért kell látnia, akinek ügyében nem a születő új aktát, hanem a életet kell néznie. Segíteni akarásnak kell azzal a tulajdonsággal, hogy bele tudja önmagát képzelni a hozzáfutó ember, családi helyzetébe. Igyekeznie kell, hogy mindazt, amire önmaga vágyik, nemcsak magának, de másoknak is megszerezni elősegítse. A szociális szempontok érvényesítését a sóhoz lehetne leginkább hasonlítani: nélküle az étel rossz, a só pedig önmagában ugyancsak élvezhetetlen. Ezért mondta miniszterelnökünk: „a szociális kérdéseknek nincs jobb megoldása, mint a jó közigazgatás.”

történetekre gondolni, állandóan azt figyelni felesleges, mert azoknak lefolyására semmi befolyásunk sem lehet.

Az övohelyen dohányozni, tüzet gyújtani, vagy nyit lággal égő lámpát használni tilos. Szagotadó dolgokat, ételeket az övohelyre ne vigyünk. A nők ne használjanak erős illatosított. Az övohelyre való levonulásra minden este készüljünk fel.

Ha az övohelyen sokan szüföldnek össze, húzódjunk meg lékével, adjunk helyet ott, ahol arra szükség van. Az udvariasság és gavalléria ilyenkor fokozottan kötelező.

A tisztaságra ügyeljünk, ne szemteljünk, mert ez másokat sért.

Az illemhelyek használatánál fokozott figyelmet tanúsítsunk környezetünk iránt.

Az ivóvízzel, mosdóvízzel takarékoskodjunk, higiénikusan bánjunk.

Ha gázszagot érzünk, vagy a légóalmi parancsnoktól erre parancsot kapnánk, akkor a gázálarcot fel kell venni, vagy akiknek nincsen, zsebkendőjét tegye arca elé.

Az övohelyre állatokat bevinni bármennyire szeretjük is azokat nem szabad, mert az sok ember helyett használja a levegőt. Kedvenc állatainkat az övohelyen kívül kell védett helyre vinni.

Az övohelyen esetleg elvégzendő tennivalókat legjobb akarat- tal és készséggel végezzük el.

Életbeli éptek az októberi terményárak

A terményárak október 1-től drágábban jegyzik azokat a terménycikkeket, amelyeknek arát a közellátásügyi miniszter rendeletében hónapról-hónapra megállapította.

A rendelet értelmében októberben a szemeskukoricát az ország bármely feladóállomásán legfeljebb 26 százalék víztartalommal 19.20, a csöveskukoricát legfeljebb 6 százalék víztartalommal 14, a rostált, úszókmentes kölest 32.20, a hántolatlan, 60 kg. hektoliter súlyú szokványosru hajdínát 30.20, a legfeljebb 2 százalékos idegen anyagot tartalmazó mákot 177, a fehér, legfeljebb 2 százalékos idegen tartalmú mustármagot 161, a fekete mustármagot 101, a legfeljebb 2 százalékos idegenanyag tartalmú köménymagot 382, a legfeljebb 2 százalékos idegen anyagot tartalmazó koriandermagot 81 pengővel jegyzik mázsánként. A kenyérmagvak, a zab, az árpafélék, úgy-szintén más termények jegyzése októberben változatlan marad.

A miniszter a Nagyváradí Athletikai Club működését fel-függesztette, Miniszteri biztosa Holló Zoltán testnevelésügyi fő-előadó, állandó helyetteséül pedig Jeney Rezsőt, az Erdélyi Magyar Párt nagyváradi-újvárosi körzetének elnökét nevezte ki. — Leugrott az ötödik emeletről özv. Vámos Arminné 55 éves föld birtokosnő Budapesten az egyik ház ötödik emeletéről az udvarra vetette magát. Szörnyet halt. Önhibáján kívül tönkrement s idegállapota miatt követte el az öngyilkosságot.

Nagy idegenellenőrzési razzia volt Debrecenben közel száz előállítással

A debreceni rendőrség idegenellenőrzési osztálya nagyarányú razzia rendezett pénteken reggel a város nyugati részén. Delektívcsoporthok „fésülték át” a Simonffy, József kir. hereceg, Pásti, Hatvan, Nyugati utcák körzetét. Egyrészt a gyanús járókelőket szobitották fel igazolásra, másrészt a házakban ellenőrzést tartottak arranéve, hogy a lakók bejelentései rendben vannak-e és nem-e rejtőzik bejelentetlen, gyanús vagy beszivárgó.

A razzia a kora reggeli órák-

tól délig tartott és közel száz gyanús egyént állítottak elő a rendőrségre. Ezek közül mintegy negyvenet kellő igazolás és vizsgálat után szabadonbocsátottak, míg a többiek ügyében erőlyes vizsgálat indult.

A debreceni rendőrség rendszeresíti az idegenellenőrző razziaikat és ezért felhívjuk a közönség figyelmét, hogy bejelentőlapjait, valamint más igazoló iratukat tartsák kéznél az esetleges igazolási eljárások megkönnyítése és meggyorsítása céljából.

Nyolchónapi börtönre ítélték egy Debrecenben elfogott hamiskártyást

A napokban Debrecenben leleplezték egy hamiskártyást, aki három ízben is a romokban csalt olyan módon, hogy a keverésnél mindig másodíknak tette a „Yolly Yoker”-t és azt magának osztotta ki. Megfigyelték és miután három ízben is rajtaérték a csaláson, a rendőrségnek adták át. Azonnal őrizetbe vették és átadták az ügyészségnek. Kiderült, hogy nemrégén jött Debrecenbe. Berec Emánuel Sámuel a neve. Sok pénze van, mert kevéspénzű emberekkel kis létszámú nem is volt hajlandó játszani.

Gyorsított eljárás alapján a debreceni törvényszéken dr. Csajghy Sebestyén György törvényszéki bíró pénteken délelőtt mondta ki a kérdésre Berec Emánuel Sámuel, aki tagadta, hogy csalt volna a romizésnél. Három tanu eskü alatt tett ellene vallomást és így a bíróság megállapította a bűnösségét a vádlottnak, akiről a zágrábi rendőrség azt a jelentést adta, hogy ismert hamis-

kártyás azon a vidéken.

Berec a bíróság nyolchónapi börtönre ítélte el csalás bűntette miatt. Az elkobzott 380 pengőt kiadták annak, akitől elnyerte.

A bíróság enyhítő körülményt nem állapított meg és kimondta, hogy véleltenek nem tekinthető a szerencselap forgása, mivel háromszor egymásután a tanúk által megfigyelt keverési móddal magának osztotta ki a lapot.

A vádlottak padjára került Berecet együtt Rösner Herman is hamisjáték gyanúja miatt, de a bíróság előtt semmi bizonyíték nem merült fel ellene és így a bíróság felmentette a vád alól. Az ügyész Rösner felmentése és Berec enyhe elítélése miatt fellebbezést jelentett be. A védő kérte, hogy Berecet helyezze szabadlábra, mert rendes lakása van, vagyonos ember, akinek szökéséről tartani nem kell. Az ügyész ellenzete a szabadlábrahelyezést, a bíróság nem is helyezte szabadlábra.

A debreceni sasfiókok között...

A kései nyár melegenő nap-sugaraiban a fejünk felett kis sportrepülőgép kering. A Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap egyik kiképző gépe. Most szállt fel a nyulási repülőter zöld gyepéről. Eleinte sima köröket ír le, majd gázt ad a motorba s nehezebb műrepülő figurák következnek.

Fejünket csavarva nézünk utána, amint a Hatvan utcai villamosmegállót elhagyva elindulunk a repülőter felé vezető aszfaltúton. Rövid az út s máris láthatjuk a repülőter hangárjainak föltait s a zöld mezőn álló gépeket. Olyanok, mint valami nagyarányú szöcskék. Ugrásra, repülésre várnak.

Előttük sorakoznak pilótáik. Csillogó szemmel, ragyogó arccal várják az indulást. Hiába, aki repült már, az rabja lesz a repülésnek s alig várja, hogy újból a levegőbe emelkedhessen, legyőzze a fizikai törvényt, amely az embert a földhöz köti...

Kivallatjuk az első overallos, borsapokás fiatal pilótát. Pécsváradí Ferenc nyug. szakfelügyelőnek, városunk köztisztviselőnek álló zeneművészének fia ő, Pécsváradí Antal.

— Egyetlen szerelmem a repülés — mondja lelkesen. Minden vágyam, hogy repülő lehessen. Altól a csodás repülőgéptől kezdve, amikor egy olaszországi nyaralásomkor Terracínából Nápolyba repültem — természetesen csak mint utas — minden a repüléshez vonzott.

Elmondja, hogy szülei kívánságára ugyan most a kolozsvári egyetem közgazdasági karának hallgatója. De felesillanó szemmel folytatja:

— Ma minden épkézláb magyarnak katonasorban a helye, én is katoná akarok lenni. A mostani haderőn kívüli kiképzés után be akarok vonulni, hogy hazámat, mint repülő szolgálhasam.

Hálásan emlékezik azokról, akik most ebben a HMNRA-kiképzésben oktatták s elbeszéli, hogy milyen fegyelem és mégis milyen baráti érzés fűzi össze a keret tagjait.

Beszélgelésünknél vége, mert hangzik a parancs s barátunk néhány pillanat múlva már ezer méter magasan kering a levegőben. Szép, nyugodt forduló, majd műrepülni kezd. Nehezebbnél nehezebb figurák, gyönyörködve követjük őt a magasan.

Gyönyörűen csillan meg a gépmadár szárnya a búcsúzó nap sugaraiban. A motor hol erősebb, hol halkabb melódijára kíséri.

De következnek a többiek is és egyik sem marad el az első teljesítménye mögött. Sorra felzúg Orosz Attila, meg a többiek gépének motorja, a fű megrezeg a légesavar kavarta légörvényben s a levegőbe lendülnek a gépek. Mindegyik keret-tag repülésével bizonyítja: a debreceni csoport a legjobb kiképzést kapja s az ország első sportrepülőiskolái közé tartozik.

Egy ideig még élvezük a repülést, aztán megtekintjük a sportrepülőket szállását, amelyben laktanyai a fegyelem és baráti a hang. Kedves ismerős, Toroczkay Oszwald festőművész legifjabb fia kalauzol végig benne. Barátságos otthon ez a laktanya. Örökös benne a vidámság. De amikor kell, ismét úrrá lesz a fegyelem.

Rend, tisztaság, mindenütt. Az épület modern, minden kényelmet megad. Világos ebédlő, tágas hálóterem, zuhanyozók áll-

nak a repülők rendelkezésére. Az épület most még bővül is.

A debreceni sasfiókok közti utunkon lehetetlen volt észre nem venni, hogy minden a vezető kezénymotát viseli. Dr. Stepper Károly, a Debreceni Repülő Club

agilis vezetője irányítja a repülést, atyai szeretettel és kemény szigorral hánik repülőfiaival. Szeretik is tanítványai, a jövődó sasok, akik komoly munkával készülnek elkövelkező nagy feladataikra...

Motorkerékpár és bicikli súlyos karambolja a Magoss György-téren

Súlyos kimeneteli karambol történt tegnap délután a Magoss György-tér és Károly Ferenc József-út kereszteződésénél.

Tóth István 50 éves szobafestő, Sámsoni-út 31. szám alatti lakos a Magoss György-téren haladt motorkerékpárján a Nagyerdő felé. Ugyanakkor szemközt jött biciklijén Zámbo Jenő lakatos, Kút-utca 24. szám alatti lakos. Eddig meg nem állapított okból a kerékpáros és motoros egymásbarohant és úgy Tóth, mint Zámbo a heves összeköztetés következtében hatalmas ívben lezuhantak a járómű üléséről.

Zámbo csakhamar felépász-

kodott és mint kiderült, kisebb zúzódásokon kívül nem szenvedett komolyabb sérülést. Tóth István azonban véres fővel, eszméletlenül maradt az útlesten. Beszállították a Horthy kórházba, ahol első segélyben részesítették, majd a sebészeti klinikára vitték. Állapota rendkívül súlyos, koponyaalapítörést és agyrázkódást szenvedett.

A súlyos kimeneteli karambol ügyében megindult a vizsgálat. Rendőri bizottság szállt ki a helyszínre és tanúkat hallgatott ki. Az eddigi megállapítások szerint egyik fél sem hibás a karambolban, azt a véletlen idézte elő.

A Nobel-díjas Butenandt professzor érdekes vizsgálatairól számolt be Debrecenben

Mint múlt szombati számunkban közöltük, Butenandt professzor, a berlin-dahlemer Kaiser Wilhelm Institut für Biochemie igazgatója, az 1939. évi kémiai Nobel-díj nyertese, Debrecenbe érkezett az orvostudományi kar meglátogatására. A kiváló tudós egy hetet töltött Debrecenben s ez idő alatt nagyjelentőségű előadásokat tartott részben a Tisza István Tudományos Társaságban, részben pedig a debreceni Orvosegyesületben.

A Tisza István Tudományos Társaság ülésén az elnök, Wenzl István professzor üdvözölte az illusztris vendéget és kiemelte azokat az óriási szolgáltatásokat, amelyeket Butenandt professzor felfedezései az orvostudomány fejlődéséi szempontjából jelentettek. A sebészeti klinika előadó termét zsűfólásig megtöltő hallgatóság lelkesen ünnepelte az előadó asztalhoz lépő professzort, aki feszült érdeklődés közepette tartotta meg előadását azokról a vegyi anyagokról, amelyek a rovarok festéktermelő tulajdonságainak és egyes alaki sajátosságainak átöröklhetőségét biztosítják. A legnagyobb szenzáció erejével hatott a hallgatóság körében Butenandt professzornak ama felfedezése, amely szerint a tulajdonságok átöröklése a tryptophan nevű aminosav származékainak termelődésével függ össze. Az ivarsejtek magvainak a szülők tulajdonságainak átöröklődését biztosító tényezői, a genetik, enzim-szerű működést fejte-

nek ki és ilyen módon biztosítja azoknak a vegyi anyagoknak termelődését, amelyek azután az utód-organizmusok kémiai és alaki tulajdonságait meghatározzák.

A debreceni Orvosegyesületben Kettesy professzor, az egyesület elnöke üdvözölte Butenandt professzort, aki itt az u. n. láthatatlan kórokozókra vonatkozó vizsgálatairól számolt be. Kiemelte, hogy ezen eddig alig ismert lényezők a vegyi anyagokhoz hasonlóan kristályos alakban is előállíthatók, molekulásúlyuk meghatározható, tehát tulajdonságaik általában megfelelnek a már eddig is behatóan tanulmányozott magas molekulásúlyú fehérjetermészetű anyagokénak. A láthatatlan kórokozók tehát az élő és élettelen természet között mintegy átmenetet képeznek: kémiaiag hatalmas molekuláknak foghatók fel, amelyek azonban már életmennyilvánulásokat (pl. szaporodóképességet) mutatnak. Az új elektron-mikroszkóp segítségével sikerült ezeket a molekulákat láthatóvá tenni, lefényképezni és sajátoságaikba mélyebb bepillantást nyerni.

Az orvostudományi kar gazdag programot dolgozott ki arra, hogy a hirneves vendég a város, annak környékét és tudományos társadalmát megismerje. A Nobel-díjas tudós a legmélyebb és legkedvezőbb benyomással utazott vissza csütörtökön reggel Berlinbe.

Nyugalmozott Máv. főtisztviselők összejövele

Dr. Budaházy-Bruckner Ernő előadása oroszországi utazásáról

Szokott érdeklődés mellett folyt le a ny. Máv főtisztviselők októberi összejövele, melyen Budaházy Bruckner Ernő dr. kir. egészségügyi főtanácsos, főorvos emlékezett meg Oroszországban — még a jó békevilágban — tett utazásáról. Még a céri utalom utolsó éveiben nemzetközi orvos kongresszus volt Moszkvában, melyen a debreceni orvosok közül egyedül ő vett részt.

A kongresszuson a világ minden nemzetének orvosai képviselve voltak, legnagyobb számban franciák és németek. Szinte álmyszerű ma, midőn vitéz honvédeink is ott küzdenek a tűz- és

lángtengerben, az a fény és pompa, melynek keretében a kongresszus Moszkvában lefolyt, hol minden nemzet vezetőorvosa a céri vendégeként szerepelt és a Kremben volt elszállásolva, fejedelmileg ellátva. A város fényes kilátással, pazar estélyel adózott tudós vendégeinek. Moszkvából külön gyorsvonat vitte őket a céri székelyre: Szentpétervárra, hol ugyanekkor látta vendégül II. Miklós cár a francia köztársaság elnökét; a baráti kapcsolat tiszteletére a péterhofi nyaraló területén káprázatos és feledhetetlen kilátás volt. Ilyen volt — adta elő a látottakat dr. Budaházy-Bruckner Ernő — az az Oroszország, melynek jobb sorsra érdemes népét a szovjet ama véres csaták martalékává tette országukkal egyetemben.

Az összejött kártársak örömmel vették tudomásul, hogy a helybéli HÉV élére Wolfinau József ny. máv. főtanácsost állí-

Pedagógiai könyvek

leszállított áron.
Ballal-Kemény: Nagy László A magyar közoktatás reformja. 1.— helyett —.60
Dr. Kemény Gábor: Iskolai értékelés és kiválasztás. 2.— helyett — — — 1.20
Nádor-Kemény: Tessedik Sámuel élete és munkája. 4.— helyett — — — 2.40
Kemény Katalin—Fr. Rabalais: Gargantua, Pantagruel vidámságok könyve. 6.— helyett — — — 3.60
Nánay: Wells, aiki tanít 4.— helyett — — — 2.40
Kapható:

Grünmann Sándor

Könyvkereskedésben Ferenc József út 53 s minden könyvkereskedésben

tolta a HÉV vezérigazgatósága s ezzel olyan egyéniség került a HÉV élére, kinek elve szerint a munka az élet egyetlen célja és tartalma. (Wolfinau József főtanácsosnak a ny. főtisztviselők egész társasága Isten áldását kívánja szakismeretekben gazdag munkájára, — mely tart a líptóujvári bölcsőtől mindmáig — hirdetve, hogy Liptó gyöngyéből hogy kerültek a magyar rónára magyar érzésű s a magyar munkát hirdető s követő legjobb jaink!)

Az összejövetelen Turai Miklós felügyelő ezuttal is nagy elismeréssel és tudással ismertette a legújabb menetjegykezményváltozásokat. Több felszólalás után az elsőfőtűre tekintettel a társaság elhatározta, hogy a jövőben összejöveteleit fél hat órákor tartja meg.

Hatodszor kísérelt meg öngyilkosságot egy idős asszony

A kútba akart ugrani, de hozzátartozói megakadályozták

Illés Jánosné szül. Lukács Katalin 56 éves asszony Géza-utcai lakásának udvarán a kútba akarta vetni magát. Szerencsére hozzátartozói résen voltak és sikerült megakadályozni az idős asszonyt végtelen teltének elkövetésében.

Az öngyilkossági kísérlet ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot. Megállapítást nyert, hogy Illés Jánosné élet-untága miatt már sorozatos öngyilkossági kísérlettel próbálkozott és ezuttal hatodjára akart megválni az élettől. Hozzátartozói azonban, akik megható gyöngédséggel és figyelemmel kísérik az életunt asszony minden lépését, mindannyiszor meg tudták akadályozni azt.

ÉRDEMES

átmeneti kabátot férfi sportöltönyt fiú iskolaruhát fiú télikabátot

vásárolni

jó minőségben, olcsó szabott árainkon.

Grünfeld

úriszabóság
Kistemplom mellett

Hölgyek figyelmébe! Hölgyek figyelmébe!
Eredeti modellek jutányos árban
Vida Erzsébet
Női kalapszalonjában. Modellek után alakítok
Szent Anna-utca 10. sz. (Városi bérház.)

HIREK

DOLGOZTASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, október 8-án reggel 8-tól, október 10-én reggel 8-ig: „Kigyó” Piac u. 31, telefon: 30-95 — „Tiszta” Péterfia 61. telefon: 24-52. „Csillag” Árpád-tér 1, telefon: 29-32 — „Szent Háromság” Homokkert, Szabó Kálmán u. 14, telefon: 17-09. — „Mátyás király” Nyilastelep, Vámospercsi út 16, telefon: 82-01.

A SZELLEMI HONVÉDELMEK ÉS FRONT EREJÉT NÖVELED, ha a tűzvonalba, hadikórházba honvédeinknek Nemzeti Könyvtár füzeteket adsz. — Megajánlásodért a Bajtársi Szolgálat megkeres.

Vasárnapi istentiszteletek a református templomokban. Nagy templomban délelőtt 10 órakor Kecskés József, délután 5 órakor Csutoros Sándor, Kistemplomban délelőtt 9 órakor D. dr. Farkas Ignác, délután 5 órakor Tariska Zoltán, Kistemplomban délelőtt 11 órakor Nagy István, Kossuth utcai templomban délelőtt 10 órakor Örsy János, délután 5 órakor Ács Mihály, Károlyi Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor Erdői Károly, délután Varga S. Balázs. Ispolytemplomban délelőtt 10 órakor Birinyi János, délután 5 órakor vitéz Alföldy Ernő, Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor dr. Erdői Mihály. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Dusica Ferenc. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 ó. Mezey Béla, délután fél 6 órakor Orosz János. Csapókereti templomban délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután 6 órakor Balogh József. Kerekes-telvi templomban délelőtt 10 ó. Szilágyi László, délután 3 órakor Pál Antal. Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor dr. Soós Béla, Augusztina szanatóriumban délelőtt negyed 10 órakor Szenes László. Egyetemi klinikákon délelőtt 10 órakor Szenes L. és Konecz Z. Téglaakerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos. Téglaveői gyűl. házban délután 3 órakor Erdői Károly. — Wollafkatelepi olvasóköri délután 3 órakor Dusica Ferenc. — Tanügyi istentiszteletek: Ondódi I. Kádárdülő délelőtt 10 órakor Árpád. Fancsika délelőtt 9. Nagycsere délelőtt 11. Szata délután 3 Udvarhelyi György. — Hármashegy délelőtt 10 és Lukaháza délután 3 László L. Elek. — Pallag délelőtt 9 és Szováti út délután 3 vitéz Szabó Endre. — Létaí úti iskola délelőtt 10 és Hosszúpályi út délután 3 II. Molnár Gyula. — Ebes délelőtt 10 I. Molnár Gyula. Levente istentisztelet: Kossuth u. templomban délelőtt 8 Ács Mihály. — Nyilastelep délelőtt 8 Mezey Béla. — Árpád-tér délelőtt 8 Csutoros Sándor. — Károlyi Gáspár-téri templomban délelőtt 8 Vargha S. Balázs.

Folyó hó 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor egyetemi istentisztelet lesz az egyetemi templomban. Igét hirdeti dr. Soós Béla egy. ny. r. tanár: „Mit hiszsz a keresztényen anyaszentegyházról” címen.

Az egyetemi templomban a hittudományi kar tagjai sorozatos prédikációkat tartanak, melyek összefüggő ciklust képeznek. Az egyetemi szorgalmi idő megkezdésével, tehát már holnap, vasárnap megkezdődik a prédikációk sorozata is. Az első alkalommal dr. Soós Béla egyetemi professzor prédikál, kinek ez lesz az első szolgálata professzorrá történt kinevezése után az egyetemi templomban. A kiváló egyházi szónokok között szolgálnak advent második vasárnapján D. dr. Révész Imre püspök, advent harmadik vasárnapján pedig dr. Ravasz László püspök prédikál. Ezek a szellemileg összefüggő igehirdetések nagy lelki értéket jelentenek mindazok számára, akik valamennyit meghallgatják.

Egy Édesanyjának

Szívednek isten, nem is olyan régen
Egy kicsike szívet adott.
Fények gyúltak kék szemekben,
Vágyad teljesült: fiúszívet kapott.

Emlékszem látként joró szívednek
Szeretet-énekeire,
Mikor kisfiad, — az Édesnek,
Mézért simult gazdag anyakebledre.

Boldogan néztünk mindig az Emberre,
Csókkal borultál vállára,
Szívdörögként ivelt egünkre.
— Ugye ez emlék nekünk, féltett drága?

Fiad vissza kellett adnod a mennynek.
— Hiszen onnan kérted magadnak.
Egyetlen fiúgyermekedet,
Bátor vitézünket, hű fiát Hazánknak.

Mig harcolt értünk nem is olyan régen
— Áldjuk őt a hazatérten,
Mi ezután is imádkozunk
Ó örökélettel öleli telked.

Dr. BOÉR KÁROLYNÉ.

A római katolikus templomban és kápolnában rendes vasárnapi miserend. A lelkesül beosztást ma eszközölik.

A Görög katolikus templomban délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet. — 8 órakor diakónia. — 9 órakor katonamissa. — 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félnegy órakor rózsafüzér ájtatosság. — 4 órakor vespernye és októberi ájtatosság. — Az októberi ájtatosságok hétköznapokon délután félhat órakor kezdődnek, csütörtökön szentbeszédrel.

Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteleten Németh Sándor segédlelkész prédikál. Este hat órakor istentisztelet lesz igehirdetéssel. — Délelőtt 9 órakor lesz a középiskolások egyházi énekórája. Utána exhortációt tart Dönsz Tivadar vallásánfő lelkész.

Őszi hálóadó istentisztelet az unitárius templomban. Debrecen, Hatvan u. 24. sz. alatt levő unitárius templomban október hó 4-én vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel őszi hálóadó istentisztelet tartanak, úrvacsoraszüszással egybekötve. Ez alkalommal a lelkesül szolgáló dr. Csiki Gábor unitárius missziós lelkész, kormányfőtanácsos végzi.

A református lelkészek bibliakörében megkezdődnek az összejövetelek október 5-én, hétfőn délután 5 órakor Révész-tér 2. szám alatti lelkészi hivatalban. A bibliakör összejövetele minden hónap első és harmadik hétfőjén pontosan 5 órakor kezdődik, melyre a lelképásztornek, lelkészjellegű és önzvet lelkésznek testvérek figyelmét felhívjuk.

Meglopták az ékszerüzletben Ungár Dezsőné, hajdúánási ékszerész nejét. Ungárné tegnap reggel bejött Debrecenbe és üzleti tárgyalás végett felkereste egyik helyi ékszerüzletet. Mialatt ott beszélgetett, ismeretlen tettes ellopta a székre maga mellé tett pénztárcáját, melyben 10 pengő és nyolc gramm lórt arany volt. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

A munkácsi panama 51 gyanúsítottját kihallgatták már a debreceni ügyészségen

Beszámoltunk már arról, hogy a munkácsi csendőrség nagyarányú panamáról rántotta le a keplet. Közélmelési cikkek elvonása, hamis utalványok, fekete árúk átvétele miatt indult meg az eljárás és 51 személy került gyanúba, közülük több tisztviselő, kereskedő és három mámos is.

A debreceni ügyészséget hívták meg a nagyarányú ügy kivizsgálásával és az előadó

ügyész egyenként kérdezte ki a gyanúsítottakat. A nagy munka most befejeződött az ügyészség részéről és már készült a jegyzőkönyvek alapján a terjedelmes vádirat, melynek alapján a büntetőbíróválasztó elé állítják a munkácsi per 51 vádlottját. A per vádlottjai előzetes letartóztatásban maradnak, a letartóztatás ellen 48-an fellejtemenettel éltek, szabadlábrahozásukat kérték.

Ma dében záróvizsga a kísérleti konyhán. A Demke-épületében fenntartott és igen érdekes tanulmányt nyújtott kísérleti konyha záróvizsgáját ma dében tartják. A vizsgán szívesen látják az érdeklődőket.

A cséplőgép dobja elkapta Boruzs Mihály 67 éves báránói napszámos kezefejét és összetörte. A napszámost a berehlyóújfalui kórházban vették ápolás alá. A vizsgálat megindult a baleset ügyében.

Papirralpú cipőket árusított Szegeden egy ember, akit megbílyeselve vittek a szegedi rendőrségre. Pap András napszámos felesége lette meg az első feljelentést a rendőrségen a fiatalember ellen, aki 28 pengőért újnak látszó, bőrtalpu cipőt adott el neki. Később derült ki, hogy a cipő papírralmezéből van összeállítva és vékony bőrbőrrel takarta a hamisítást. A nyomozás megállapította, hogy Farkas János szegedi cipész, ismert nyilaskeresztes ifjúsági vezető a papírralpu cipő készítője. Beszámoltuk, hogy a cipőket maga készíti és Szegeden és környékén szokta értékesíteni. A nyilaskeresztes ifjúsági vezető a papírralpu cipőt meg is találta a detektívek. Farkas az előállítás előtt megszökött, úgyhogy a rendőrt leütötte, hosszas üldözés után fogták el, így került megbílyeselve a rendőrségre. A bünvádi eljárás megindult ellene.

Nem ok a felmondásra az alkalmazott magánélete — állapította meg a budapesti törvényszék mint fellebbviteli bíróság egy perben, melyet az egyik szállítmányozási vállalat főkönyvelője indított a vállalat ellen. Húszévi szolgálat után azonnali hatállyal mondták fel állását, arra hivatkozva, hogy mértéklete életet nem él, bár arra figyelmeztették. A törvényszék a főkönyvelőnek adott igazat és kötelezte a vállalatot 7367 pengő végkielégítés és felmondási időre járó összeg megfizetésére. A bíróság indoklása szerint az alkalmazottnak a hivatalos órákon kívüli magántartása a munkaadó által csak akkor kifogásolható, ha az botrányt kelt és a munkaadó üzleti hírnevét veszélyezteti. Az, hogy a felperes szerette az italt és erről a szokásáról nem mondott le, a munkáját elvégezte, elbocsátási oknak nem tekinthető.

Ferenczy egyetemi vivómentélnél beiratkozás megkezdődött Békessy Béla Vivó Clubban, Simonffy-utcában.

Beiratkozás a hathónapos kereskedelmi szaktanfolyamra. A társulati kereskedelmi középiskolában hathónapos kereskedelmi szaktanfolyam kezdődik október 7-én. Beiratkozni október 1-én, 2-án és 3-án lehet délelőtt 9-től Ferenc József-út 8. I. emeleti igazgatói irodában.

Új tanfolyam kezdődik október 1-én a Simai gyorsíró-, gépiró- és szepiróiskolájában, Piac-u. 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. főig. eng. száma: 1359/1941-42

Csak pár lépés a püspöki palota, Szőlősiné sorsjegyfürsítő sorsjegyei nyerőszámok.

A győri anyakönyvi családügyében újabb fejlemények vannak. A nyomozás során most megállapították, hogy szlovák állampolgárokat, akik átszöktek Magyarországra, hamis anyakönyvi lapokkal magyar állampolgárokként kezelték és Schölkraut Mórné 16.000 pengőért vállalta a hamis iratok megszerzését. A rendőrség szerint különben vannak ebben az ügyben eddig érdekelve. A győri rendőrség letartóztatott újabban egy zsidó embert, akinek személyazonosságát még nem tudták megállapítani. Utóvele hamis és hónapokig élt Budapesten, Kassán és végül Győrben. A nyomozás az ügyben tovább folyik.

260.303 pengő adót fizettek be három hónap alatt Hajdú vármegyében vármegyei pótladó címen. Ebben az évben 31.412 pengővel több pótladó folyt be, mint a múlt évről ugyanezen időszakában.

Meghalt a mentőautóban a klinikára szállítás közben Batori Miklósné 50 éves asszony, Harsányi Guszláv-utca 16. szám alatti lakos. Batoriné rosszul érezte magát, mire hozzátartozói ki akarták szállítani a klinikára, az idős nő azonban hirtelen meghalt. A rendőrség kérte a boncolás elrendelését a halál okának megállapítására.

Az NMK népzenezszaekesport tagjai ma délelőtt fél 11 órakor helyiségükben pontosan jelenjenek meg. Elműkösg.

A katrogépről lezuhan! Nyisztor Sándor hatéves Béli-gelő 468. szám alatt lakó gyermeke és ellörte a ballábát. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy kit terhel gondatlanság.

Amerikai állampolgárságot kap, aki belép az USA hadseregbe. Így akarják előmozdítani, hogy menő több idegen lépjen katonai szolgálatba.

Pécs városa konyhahulla dékből 100 sertést hizalt ebben az évben, olyan módon, hogy önként jelentkező cserkészek vállalták, hogy a háztartásokból naponta összegyűjtik a konyhahulladékot.

Az NMK népzenezszaekesport tagjai közreműködnek a Vöröskereszt-napon. A zenekarok három helyen játszanak. Az Arany Bika előtt Magyar Gyula és József, Hajdú Bandi, B. Kálló István zenekarvezetők vezetésével, a Gambriusnál Rácz Imre, Csiki Géza, Csiki Elemér, Buri Lajos, Ámit István és Kiss Aladár zenekarvezetők vezetésével, míg a városházánál az utánpótlás zenekar játszik Róvid Vilmos tanfolyam-karmester vezényletével. A lézene szombat és vasárnap délelőtt 11-12 óráig lesz.

Feltűnően szép iparművész ajándéktárgyak eszteregályos munkák és a kéő. HELLER eszteregályosnál Széchenyi u. 1. Révész-tér 1. sz.

Minél előbb jön vásárolni, annál jobban jár

mert még régi jóminőségű Női kabátot, női bundát, férfi ruhát, férfi télikabátot, fiú Bocs-kay ruhát és kabátot talál.

Vágó Sándor

férfiruha és nőikabát házában Debrecen, Piac és Széchenyi-u. sarok. Telefon: 17-28

Jelégés hirdetések címét, feladóját — nem ismeri a kiadóhivatal —

Meghalt a mentőautóban a klinikára szállítás közben Batori Miklósné 50 éves asszony, Harsányi Guszláv-utca 16. szám alatti lakos. Batoriné rosszul érezte magát, mire hozzátartozói ki akarták szállítani a klinikára, az idős nő azonban hirtelen meghalt. A rendőrség kérte a boncolás elrendelését a halál okának megállapítására.

Az NMK népzenezszaekesport tagjai ma délelőtt fél 11 órakor helyiségükben pontosan jelenjenek meg. Elműkösg.

A katrogépről lezuhan! Nyisztor Sándor hatéves Béli-gelő 468. szám alatt lakó gyermeke és ellörte a ballábát. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy kit terhel gondatlanság.

Amerikai állampolgárságot kap, aki belép az USA hadseregbe. Így akarják előmozdítani, hogy menő több idegen lépjen katonai szolgálatba.

Pécs városa konyhahulla dékből 100 sertést hizalt ebben az évben, olyan módon, hogy önként jelentkező cserkészek vállalták, hogy a háztartásokból naponta összegyűjtik a konyhahulladékot.

Az NMK népzenezszaekesport tagjai közreműködnek a Vöröskereszt-napon. A zenekarok három helyen játszanak. Az Arany Bika előtt Magyar Gyula és József, Hajdú Bandi, B. Kálló István zenekarvezetők vezetésével, a Gambriusnál Rácz Imre, Csiki Géza, Csiki Elemér, Buri Lajos, Ámit István és Kiss Aladár zenekarvezetők vezetésével, míg a városházánál az utánpótlás zenekar játszik Róvid Vilmos tanfolyam-karmester vezényletével. A lézene szombat és vasárnap délelőtt 11-12 óráig lesz.

Feltűnően szép iparművész ajándéktárgyak eszteregályos munkák és a kéő. HELLER eszteregályosnál Széchenyi u. 1. Révész-tér 1. sz.

GYÁSZROVAT

Dékány János derecskei polgári iskolai tanár, 41 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 11 órakor lesz a Köztemető 2. B) ravatalozó terméből. Lakás Derecske 1392. Temetését Bartha vállalata végzi.

Szolnoki Lajos vaskereskedő, 45 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Simonffy u. 44. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Molnár Erzsike 15. évében elhunyt. Temetése ma délután 8 órakor lesz a Köztemető négyes ravatalozójából. Bartha vállalata végzi.

Herceg Esterházy gazdasági tanácsosának adta ki magát egy szélhámos

A budapesti rendőrség elfogott egy veszedelmes szélhámost Hofhauser László 45 éves építész személyében, aki már sokszor volt büntetve, legutóbb 10 évi fegyházra ítélték.

Ez a szélhámos herceg Esterházy gazdasági tanácsosának adta ki magát és mint a hercegi uradalom megbízottja, gazdasági tanácsot keresett, akiktől pénzt vett fel, de megkárosított Budapesten egy ékszerészt is, akiktől 4700 P értékű arany karkötőt és nyakláncot csalt ki. Az egyik alföldi község papját is rászedte és a szegény község lakosainak téli élelmet ígérve, az élelmiszer ellenértékét felvette, aztán megszökött.

A szélhámos vitéz Simonfalvi Ferenc néven mutatkozott be és a detektívek az alföldi falu papjától nyert személyleírás alapján fogták el Budapesten. Beismerő vallomása után letartóztatták.

Időszerű kis lexikon

A TEREK-VIDÉK a német hadijelentésekben az utóbbi időben egyre gyakrabban szerepel. A Terek maga 350 kilométer hosszú folyó, amely a Kaukázus legmagasabb hegye, az Elbrusz 5000 méteren felüli vidékén ered és a Káspi tengerbe ömlik. Vidékén több Európában általában ismeretlen fontos város található. — Fővárosa: Ordzonikidze, vagy másik nevén Terek-Kala. A város ipari szempontból jelentős. Legfontosabb város Groznij, mely olajfinomító tartóiról világszerte ismert. 172,00 lakosa van. Környékén hatalmas naftafődek terülnek el, amelyeknek évi termelése meghaladja a 2,5 millió tonnát. A város közvetlen közelében még fel nem tárt olajmezők vannak. Groznijből három olajvezeték szállítja el a „folyékony arany”-at. Az egyik a Kaspitenger felé vezet, Machacs-Kalába, a második a Fekete-tenger melletti Tuapszégig nyúlik, a harmadik Rosztovba és a Döncemedencébe ér el. Az utolsó már a német csapatok birtokában van.

— A pápa külön októberi ajándékot küldött a békeért a püspökök útján, hogy októberben, a rózsafüzér hónapjában a Szent Rózsafüzér Királynőjének közbenjárását kérjék az egyházat és az emberiséget szomorító „szerecsellen viszály” megrövidítésére.

— A hentes- és mészároszakosztály f. hó 5-én, hétfőn délután 6 órakor ülést tart igen fontos ügyekben. Az elnökség kéri a tagok pontos és okvetlen megjelenését.

özvegy

Molnár Istvánné

Szabó Sára

76 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap fél 4 órakor lesz a díszteremből református szertartással. Lakásunk: Péterfia u. 35. Csúrka temetkezés.

Egy szabolcsi gazdag földbirtokos agyonlőtte magát

Egy ismert és nagy tekintélynek örvendő szabolcsi földbirtokos szívenlőtte magát és meghalt. Nozdrovitzky Sándor 59 éves, nyug. huszárszázados, dőgei földbirtokos, fegyverével szívenlőtte magát, a gyilkos golyó azonnali halálát okozta. A körvörös megállapítása szerint a golyó a 4-ik és 5-ik borda között hatolt a földbirtokos szívébe és pillanatok alatt végzett vele.

Nozdrovitzky Sándor agglegény volt, gazdag ember hírében állt, anyagi okok tehát nem játszhattak közre az öngyilkosságánál. Életvidám, egészséges ember volt, aki még az elmúlt napokban Nyiregyházán járt rokonainál s semmiféle jelét nem mutatta annak, hogy ilyen szomorú gondolatokkal foglalkozik. A tragikus sorsú földbirtokos temetéséről még nem történt intézkedés.

Jár-e tartási hozzájárulás az iparossegéd eltartottainak

A debreceni Kereskedelmi és Iparkamarához úgy a munkaadó, mint az alkalmazotti körökből rendkívül sok kérdés érkezik be aziránt, hogy a rendkívüli fegyvergyakorlatra, tartaléki, vagy póttartaléki szolgálati kötelezettség alapján tényleges katonai szolgálatra bevonult iparossegéd eltartottjainak a munkaadótól jár-e tartási hozzájárulás?

A Kereskedelmi és Iparkamara az érdekeltek tájékoztatása céljából ezúton is közli, hogy a munkaadótól csak azoknak az iparossegédeknek eltartottjai igényelhetik az ide vonatkozó rendelkezésekben megállapított feltételek esetén a tartási hozzájárulás fizetését, akik az ipari üzletben, üzembén, vagy vállalatban üzletvezetőként, továbbá olyan művezetőként, főmőlnárként és építési művezetőként (főpallérként) vannak alkalmazásban, hogy állandóan legalább 10 alkalmazott munkáját irányítják. Igényjogosult a megállapított előfeltételek mellett az ipari üzembén alkalmazott az a főgépész is (vezetőgépész), aki állandóan legalább 5 alkalmazott munkáját irányítja. Más iparossegéd eltartottjai a munkaadóval szemben ilyen követelést nem támaszthatnak.

Javaslat „gazdautalványok” bevezetésére

Érdekes terv a mezőgazdasági lakosság iparellátásának javítása érdekében

A Magyar Vidéki Sajtótudósító jelenti Budapestről, hogy nagyjelentőségű javaslatot dolgozott ki a Kereskedelmi és Iparkamara, melynek segítségével az elsőrendű közszükségleti cikkek forgalmát jelentősen növelni lehet s ezzel párhuzamosan javítani lehetne a mezőgazdasági lakosság iparellátását is.

Az érdekes indítvány szerint azokat a gazdákat, akik a kötelezően beszolgáltatandó élelmiszer mennyiségeken felül hoznak termelvényeket a piacra és azokat a hatóságilag megállapított legmagasabb árakon adják el, olyan módon kellene megjutalmazni, hogy ezek a korlátozott mennyiségben rendelkezésre álló iparcikkek beszerzésénél elsőbbséghez jussanak.

E főlős terményekért a rendeltileg megállapított vételár mellett a gazda részére gazdautalványt is állítanak ki, melynek ellenében egyelőre akció textilárut és esetleg lábbelit lehetne a gazdának adni, később pedig ki lehetne ezi terjeszteni más cikkekre is, mint például mezőgazdasági vasárakra, a javítási munkákhoz szükséges mérésre, ce-

mentre, esetleg dohányra.

A mostani terménygazdálkodási konstrukciók szerint az árpánál, zabnál, burgonyánál lehetne a gazdautalvány-rendszert kiűnően alkalmazni, sőt a saját termékeikből zsír- és sertéshústöbbleteket produkáló gazdát is jutalmazni kellene.

Ha a rendszer beválik, azt később ki kellene terjeszteni más mezőgazdasági termékekre is, így különösen gyapjura és ipari növényekre. Gazdautalványt általában csak törpe- és kishirtokosoknak, esetleg mezőgazdasági cselédeknek és munkásoknak adnának. A közép- és nagybirtokosoknak azért nem lehet a Kamara szerint gazdautalványt adni, hogy ne támadjon túlzott kereslet az iparcikkek irányában. A Kamara javaslatát eljuttatta illetékes körökhöz, amelyek nyilván hamarosan döntenek sorsa felől s nincs kizárva, hogy már rövidesen megvalósul részben, vagy egészben a Kamara terve, amely bizonyára országsszerte élénk visszhangot keltene az érintett és érdekelt agrárközönség tömegei között.

— A Mester-utcai egyházzsérzői körbe szociális munkája közé sorozta a harctérről hazra került sebesült katonák látogatását. Eme kötelességének tett eleget folyó hó 2-án délután, mikor kedves ajándékokkal megvendégelte hős katonáinkat. Az adakozásban résztvevők: özv. Balogh Andrásné, Bordás Imréné, Faragó Andrásné, Kál Józsefné, Kondor Gyuláné, Kovács Gusztávné, Ménes Andrásné, Mike Jánosné, Öry Ilkéné, Palotay Lajosné, vitéz Sóváry Bertalané, Szőke Sándorné, Szőke Rózsika, özv. Tóth Andrásné, Vég Erőné.

— Schaff tánciskolájában Koronában 5-én új tanfolyam kezdődik. Minden vasárnap 5—9-ig össztánc.

* Frizurája kevés pénzért divatos, elegáns lesz, ha Nagy készíti. Baltazár Dezső u. 14.

— Pozsonyban este 10 óra után sem villamos, sem autóbuszok nem közlekednek.

Tóth Gábor

— Szappant drágító társaságot lepleztek Pécsen. Az állomás átkutatták Bedmáki Vilmosné rákospatolai asszony bőröndjeit és 34 tucat piperesszappant találtak nála. A további kutatás során az asszony társainál még 1300 darab régi piperesszappant találtak. Megállapították, hogy a szappanokat a fekete piacon magas áron akarták forgalombahozni. Az egyik detektívet 600 pengő készpénzzel akarták megvesztegetni. Az ügyben még folyik a nyomozás.

— 700 francia orvos Németországba utazik s ott a francia fogolytáborokban működik.

— Az Ipartestület építőmesterei szakosztálya megejtette a tisztújítást. Elnökké Mirkay László építészmérnököt, alelnökké vitéz Sipos László építészmérnök-építőmestert, jegyzővé Tolnay József építőmestert választották meg. A szakosztály új elnöksége bizonyára eredményes munkát fog kifejtetni.

Szövevei ízlésesek
Ferenc József út 89.

A szeretet könyvei egyre gyűlnek a harcoló és a sebesült honvédek részére

Nap mint nap érkeznek be a Nemzeti Könyvtár Bajlársi Szolgálata vezetőjéhez a megajánlások a társadalom minden rétegéből. Megállapíthatóan jótékony hatással volt a kis diákok példamutató buzgalma és izzó szeretete a honvédek iránt. A felnőttek semmiképpen sem akarnak az aprónép mögött maradni és — mint sokan mondták is — ha a kis diák képes lemondani a napi zsemleléről csak azért, hogy résztvegyen a honvédekért folyó szeretetharcban, akkor a felnőtteknek is meg kell emberelniük magukat és legalább néhány cigarettára árán jó olvasnivalót küldenek a harctérre és hadikórházba.

Sok nagy testület, ipari és gyárüzem vezetői saját kebelében a megajánlásokat és valóban elismerésre méltó, hogy a munkásság is jó példával jár elől. A szép eredményről még beszámolunk.

Milyen esetben lehet a harctérre táviratozni

A közönség részéről mind gyakrabban keresik fel a katonai szerveket azzal a kéréssel, hogy a harctéren lévőkhöz táviratban szerezzenek értesülést, vagy hogy részükre hasonló üzeneteket közvetítsenek. Ugyancsak sokan próbálkoznak a postahivatalokban a tábori postai címekre érdeklődő, vagy más tárgyú táviratokat feladni.

A katonai vezetés mindig elkövet, hogy a kapcsolatot a harctéren küzdők és az itthonlévők között megkönnyítse, de a korlátozott lehetőségek következtében nem tudnak több segítséget nyújtani, különben a katonai érdekek kerülnének háttérbe. Ezért kénytelen a táviratok tartalmát kizárólag halálesetek és születések közlésére korlátozni. A halálos betegségek közlése azonban, vagy az ezzel kapcsolatos szabadságkérés stb. nem képezheti táviratot.

Ilyen táviratot bármely postahivatalnál lehet feladni. Szükséges azonban, hogy a harctéren lévő hozzátartozókkal tudatni kívánt esemény valódiságát arra illetékes hatóság, községi, vagy városi előjáróság, esetleg a helybeli csendőrség igazolja. A postahivatalok csakis ilyen módon igazolt táviratokat vehetnek fel. Egyéb tárgyú érdeklődéssel, vagy a harctérre történő sürgős üzenettel forduljon mindenki a már közismert és a nagyközönség által kedvelt bajlársi szolgálathoz.

— Dr Porkoláb Károly nagyváradi ügyész a nagyszalontai királyi járásbíróvá elnökévé nevezte ki a Kormányzó Úr. Porkoláb Károly jól ismeretes a debreceni jogászvilág előtt, hiszen itt volt a debreceni ügyészség igen kedvelt tagja hosszú hónapokon át, míg el nem helyezték a visszacsatolás után a nagyváradi ügyészségre.

— Új iskolák Hajdú vármegyében. Hajdú vármegyében az új tanévre több iskola építése nyert befejezést. Az elmúlt három hónapban fejezték be a hajdúdorogi szállásföldi II. számú egytantermes, tanítói lakásos állami iskola építését. Téglaoson pedig folyamatban van egy kéttantermes és tanítói lakásos római katolikus s egy kéttantermes egy tanerős állami elemi iskola építése.

HIRDETMEY. Debrecen sz. kir. város gazdasági ügyosztálya nagyobb mennyiségű őszi és tavaszi szalmát keres megvételre. Felkérem azon termelőket, kiknek eladó szalmakészletük van, hogy sziveskedjenek azt a gazdasági ügyosztályban (Városháza, lélemelet 14. sz. szoba) naponta 12 és 2 óra között megvételre felajánlani. Gazdasági tanácsnok.

DEBRECZEN 7. OLDAL 1942. X. 8.

Az új „DEBRECZEN” üdvözlése

Az új beosztásban megjelent DEBRECZEN-t már az első nap, — mint számos beérkezett levél bizonyítja — nagy örömmel fogadta a közönség. Olvasóink teljes mértékben átérzik hogy a lap vállalat érdekükben hozta meg az áldozatot, mellyel ez a változtatás járt, mindig jobban, tökéletesebben és bővebben akarjuk kielégíteni friss híryanagyal közönségünket.

Az új formátumú DEBRECZEN népszerűségére jellemző, hogy azt versben is üdvözölték.

Megszokott régi arccal
Hányszor jöttél el reggel
S hoztál a hírt, hogy messze
Sok hős magyar sereggel,
mint győzünk.

Hányszor hoztál örömet
örömmel,
S vívtál harcot értünk
Körömmel,
És ragyogtál ragyogóan
Hírtváro egünkön.

Megszoktunk százszor.

Ma új ruhát kaptál és
A régi köntös helyett
Dicsőséggel köszöntlek
S Debrecen népe, melyet
Szeretted
Köszönt s a bőhasábok
Ölében
Új utat nyisson a Hír
Tövében!
Az új hasábok ezer
Győzelmet írjanak.

Vékony Antal.

A közalkalmazottak helyzete

A KANSz országos elnöki bizottsági ülést tartott, amelyen Balásy Antal nyugalmazott államtitkár emlékeztet meg a Kormányzóhelyettes hős haláláról.

A közalkalmazottak helyzetét Javorniczky Jenő miniszteri tanácsos ismertette. Wallendums János szakállist az alsó fizetési osztályokban lévő közalkalmazottak támogatását kérte.

A bizottság elhatározta, hogy a KANSz elnöksége felkeresi a kormány tagjait, hogy tájékoztassák őket a közalkalmazottak helyzetéről.

Csak egy mosolyt

Patyolatné egy családi perpatvar során így szól a férjéhez: — Ha még egyszer kinyitod a szádat, a következő pillanatban övegy leszel!

— Tibor mondja egy eszűmásmozót, — kéri a tanító.
— Egy kigyó — Feleli Tibor.
— Most mondja egy nem eszűmásmozót.
— Egy döglött kigyó.

— A Párisban elkövetett kőzigránátos és revolveres merényletnek, melyet a francia néppárt rendfenntartó osztaga épülete ellen követtek el, még egy második halálos áldozata van, a második súlyos sebesült is belehalt sérüléseibe.

— Fodrász és kozmetikus iparosok részére a szappanautalványok kiosztása f. hó 5-én, hétfőn reggel 8 órától kezdődik az Ipartestület 2. sz. tanácstermében. Az elnökség kéri a tagokat, hogy az utalvány átvétele végett okvetlen jelenjenek meg. A szakosztály elnöksége.

Hölgyeknek

tartós dauer, legdivatosabb színházi frizura.

Uraknak

izléses hajvágás, borotválás.

Iff. Juhos Antal

Időszemester modern fodrászszalonja. Bethlen-utca 29.

KÖZGAZDASÁG

Közel héttmillió pengővel gyarapodott az elmúlt évben a vidéki bankok kamatjövédalma

Budapestről jelenti a Magyar Vidéki Sajtótudósító, hogy most adta közre a Pénzügyi Központ az 1940 és 1941 évi összesített mérleget, valamint azok tételeinek összehasonlító kimutatását. Ebből kiderült többek között, hogy a Pk kötelekébe tartozó pénzügyi intézetek száma tavaly 366-ról 412-re emelkedett.

Az összesített mérleg végösszege 5,852.1 millió pengő volt, ami 1940-hez képest 1.190 millió pengő emelkedést jelent. A Pk tagintézetekéinek saját tőkéje az 1940 évi 507.9 millió pengővel szemben 1941 év végén 559 millió pengő volt. A takaréki- és folyószámlabetétek összege az 1940 évi 2,185.8 millió pengőről 1941 végéig 2,681.5 millióra gyarapodott. A betétnövekedés az erdélyi és délvideki területre eső betétszaporulat figyelmen kívül ha-

gyásával 338.8 millió volt, amiből 201.1 millió pengő a budapesti intézetek betétszaporulata. Jellemző a betét alakulására, hogy az összes emelkedésből 299.2 millió jut folyószámlabetétekre és mindössze 39.6 millió pengő takarékbetétekre. Érdekes, hogy míg a budapesti intézetek váltóállományának növekedése 27.2 százalék, addig a vidékieké csak 3.1 százalék volt.

A Pk intézeteinek tiszta kamatjövédalma az 1940 évi 83.7 millió pengőről 105.2 millió pengőre növekedett. A szaporulat 21.5 millió pengő, amiből a budapesti pénzügyi intézetekre 14.9 millió jut. Az utóbbi években szaporodott azoknak a vidéki intézeteknek a száma, amelyek osztalékot nem fizettek. 1939-ben 83, 1940 évben 94, tavaly pedig 92 vidéki intézet egyáltalán nem fizetett

osztalékot, mert jövédalmazsugor romlott, miután az államnyok csökkentek, bevételeket pedig a fenntartási költségek emelkedésének arányában növelni nem tudják.

Mi újság a budapesti élelmiszer-nagyvásártélepen. A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint 1942 szeptember hó 25-től az élő-, és vágott baromfi valamint a tojáspiacra a hivatalosan megállapított legmagasabb árak voltak érvényben. A zöld- és főzelékfélék piacán a tisztított karfiol ára 20 fillérrel csökkent, viszont az apró hegyes zöld paprika ára 15, a zöldborsó ára pedig 20 fillérrel emelkedett kilónként. A gyümölcspiacon a bírs alma ára 20 fillérrel csökkent, míg a szőlő ára 10, a közönséges fajtájú kőrté ára 20, a héjas dió ára 30, a nemesfajtájú alma ára pedig 40 fillérrel emelkedett kilónként.

SPORT

A DVSC ma utazik Békéscsabára, ahol vasárnap a B. Török-véssel játszik, a Magyar Kupáért. Mivel B. Nagy letiltásáról nem érkezett hír, a DVSC teljes csapatával veheti fel a küzdelmet mely egyúttal visszavágás is lesz a múlt heti pontvesztéséért.

Megtörtént a Szent László vándordíjnérvényezés beosztása. A debreceni felsőkereskedelmi csapata a szolnoki gimnáziummal fog játszani. A mérkőzések még e hónapban megkezdődnek.

Lendvai vasárnap már a Lonsoni AFC-ban játszik. A LAFC edzője egyébként volt debreceni játékos, vezeti Kalmár János, aki a DEAC-nak volt balösszekötője.

A NAC-ban elnökválasztás van. Az elnökség tagjai bizalmatlanságot szavaztak Jeney elnökkel szemben.

Ma délután lesz az egyetemi DEAC bajnoki, egyetemi újonc

és főiskolai atlétikai jelvénytisztező verseny, fél 4 órai kezdettel, az egyetemi sporttelepen, külön női és külön ifjúsági és felnőtt férfi versenyzők részére.

Debrecen labdarúgó program, nélkül marad vasárnap. Az amatőr csapatok sem játszanak.

Felkérem a DMTE játékosait, hogy vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Dohánygyár pályán a Húsos elleni mérkőzésre pontosan jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a Húsos I. csapat játékosait, hogy vasárnap délelőtt a dohánygyár pályán pontosan jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a Villanygyár labdarúgó összes játékosait, hogy a f. hó harmadikán megtartandó játékos értekezleten mindenki jelenjen meg. Tárgy: I-nek de-recskét út, II-nek az indulási összeállításra a bajnokságban, írnek az igazolások összeszedése, aknél felszerelés van okvetlen hozza be az értekezletre. Vezetőség.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Jánosi magánnyomozó bizalmasan nyomoz, megfigyel. Virág-utca 21. Telefon 23-78. 985 10. 10

LEVELEZÉS

Intelligens, vigkedélyű, csinos vidéki úri kislány érettségizett csinos fiatalember ismeretségét keresi 24 évtől 32-ig „18 éves” jellegére. 681

ALKALMAZÁST nyér férfi

Jómunkás fodrászsegédet állandó munkára felvesz Szabó, Salátróm utca 4. 475

Feles konyhakar'észkeresek belsőlegi területre. Honvédtemető-u. 6. 432 vv.

Öskeresztény mérlegképes óráknyelvet felveszek. Cím a kiadóban. 626

Jobb családból való fiú kifutónak felvételik — Pannónia szállóba, Piac utca 42. 1312

Egy ügyes fiatalember, ki fűrészen dolgozni tud, azonnal munkát kap. Heredovszky kádár, Pesti 11. 748

Mindenes férfi szikvizüzembe letöltőnek — azonnali belépésre felvételik. Szappanos 18. 739

Megbízható kifutófiút azonnal felveszek. — Tompa Hatvan-u. 17. 1318

Kettős könyvvitelben járás könyvelőt felveszünk. Gazdák Sütő-deje. Bösörmenyi-út 1317

Kärpitos, asztalos, lakatossegédek állandó munkára felveszek. — gyermekkocsi készítési munkára. Bagdi István, Miklós-u. 53. 736

Kifutót, erős, fiatal férfit, jól kerékpározni tudót felveszünk. Ecet-gyár, Széchenyi-u. 48. 729

Fűszeres segéd Máté-szalkára azonnali belépésre felvételik. Lengyel és Miklós. Máté-szalka. 718

Kifutófiút felveszek Cegléd-u. 10. 2. ajtó. 705

Fűszeres vagy festékes segédet felveszünk — azonnala. Izsák Rt., Csapó 17. 725

Evolut könyvelőt, öskeresztényt, azonnal felveszünk. Cím a kiadóban. 707

Kereskedelmiben érett, segítőt fiatalember — azonnal felveszünk. Cím a kiadóban. 708

Konyhalegények és konyhalányok a klinikai főzőkonyhára felvételnek. Jelentkezni ugyanott. 700

Gyakorlott csapost felvesz Páll söröző. 1319

Két urat és egy hölgyet külső munkák végzésére felveszünk. Jelentkezni lehet „Kereskedelmi érzékkel rendelkező legven” jellegére. 698

Kereskedelmi végzettségű kereszény tisztviselőt felveszünk. Jelentkezésén hétfőn délelőtt Anker biztosítónál, Ferenc József-út 34. 697

Jómunkás fodrászsegédet állandó munkára azonnal felveszek. — Hermann, Miklós-u. 2. 696

Fodrászsegédet és tanulót fizetéssel felveszek. Nagy, Ballazár D. utca 14. 1312

ALKALMAZÁST nyér nő

Ügyes kifutóleányt alkalmaz Nagy Gyula műhímező, Hatvan-utca 1. 742

Kis Mária szakácsnő, ha e hirdelést olvassa, ma délig jelentkezzen a kiadóhivatalban. 751

Paplanost, ki háznál dolgozik, keresek. Péceli-u. 7. 737

Ügyes, jó masamódlány, állandó munkára felvételik. Szénás Sándorné női kalapkészítő, Nyiregyháza, Vay Ádám 2. 735

Munkásnőket felvesz a debreceni műkögyár, Fűrdő-utca 2. 720

Szabóságba kézimunkásleányt és kifutóleányt felveszek. Sas-u. 2. ajtó 4. 1320

Tanulóleányt fizetéssel felveszek. Tóth nyomda Piac-u. 73. 1310

Ügyes varróleányokat felveszek. Molnár József, Szent Anna-u. 8. 671

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejárónőt vagy mindeneset azonnala felvesz Gyenesné, Szent Anna S. 1313

Jól főző mindeneset — azonnala felveszek. Csak hosszú bizonyítvánnyal jelentkezzen. Arany János-u. 18. 2. lakás. 752

Közellakó, pedánsan takarítani tudó bejárónőt kor reggeli órákra azonnal felveszek. — Zöldfa-u. 12. 2. ajtó. 753

Mindenes főzőnő Budapestre azonnal felvételik. Jelentkezés Ferenc József 45. III. 1. 741

Bejárónőt vagy házvezetőt magános iparos ember felvesz. Maróthy György-utca 30. 2. ajtó. 1316

Mindenes bentlakó felvételik. Piac-u. 67. 726

Bejárónőt azonnala keresek, Simonffy-utca 2/b. II. emelet balra. 716

Bejárónőt felveszek. — Schreiber Adolfné, Ferenc József-út 43. III. lépcső III. emelet 12. ajtó. 706

Bejárónőt pár órára, megszakítással, felveszek. Jerikó-u. 51. 674

AJÁNLAT

Ciánóztasson Csala ciánózó vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9 Telefon 14-27. 517 10 4

Meglepheti önmagát, át dolgoztatja ócska paplanját, Nagy paplanosmesternél, Sas u. 2. 1975 10 20.

Szappannak való zsírt szappannal becsesél Pál János szappanosmester. Kölcsei-u. 8. 1737 1. 19

Agyémóvarrás, hímzés, toledózás. Saját tervezőnk, előrajzolásait felelősséggel vállaljuk. Favorit, Csapó 24. 1093 10 21

Törött gramofonlemezét 2 pengőt fizetek. Villanykörtecsere 30 fillér. Bíró, Hunyad 22. 1662 12 17

Szörmebundákat olcsón készítek, javít, alakít Kóváry szűcsmester, püspöki palota. 1232 12 22

Önkéntes urak! Egyenruhájukat Tegdes olcsón gyorsan elkészítik. Kálvin-tér 19. püspöki palota. 1978 11. 20

Drapériás függönyök hosszú rojtjal 25 P-1ől, valódi klóplli csipkeszővet, imprimeárvagokat. Ro'hermere 36. 8 12. 1

Antikvár tankönyvek legnagyobb raktára. Iskolaszerek nagy választékban kaphatók. Aczél antikváriumban. Széchenyi-u. 2. 230 10 3

Bundáját divatosan készítt Katona Vilmos szűcsmester, Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32. 124 12 2.

Ciánóztasson, vizsgál-tasson Kissel, Méliusz-tér 7. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

Lelecsőbban fest, tisztít Weisz kelmefestő Arany János-utca 29. Keresztépület 1900 vv

Varrógép, kerékpárjavítást jóállással vállalk hívásra jövek. Vétel, csere, eladás Csabó-u 101 551 11. 7

Orajavítás ócska órai veszek, eladok. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kisállomásnál 1942 11. 4

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, fogaranyat legmagasabb árban veszek. Fránkl Piac-u. 73. 984 12. 10

Jól aranyat ezüstöt, brilliánt magas árban veszek Takács Sándorné, Piac-u. 56. 605 10 4

Ékszerkészítés, javítás — fogaranyat ékszer vesz Pálkás Endre ékszerész. Hatvan 2. 506 10. 5

OKTATÁS

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga porsírő, gépiróskolája, Bathy u. 1. szám. Eng 6475. Telefon: 20-27. Államvizsgára előkészítés, vasúti kedvezmény. 634 11. 30

Angóragyapjufonás ismét üzemben! Bér munkát vállalom, fonnitokat. Magoss György-tér 28. 670

HANGSZER

Bécsben képesített zongorahangoló olcsó, lelkiismeretes munkát végez. Ebenstein, Csokónai 17. 308 10 25

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alakíttasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerésznel. Csapó 84. Telefon: 32-54. 1630 11. 19

Hangszórával egybeépített rövid, közép-, hosszuhullámú rádió eladó. Toldi-u. 15. 692

BÜTOR

Minek a fényes kirakati, amikor olcsóbban vásárolhat udvari bútor-üzletben. Brilliné, Piac 71., udvarban. 476 12. 30

Modern hálo, kombinált szoba, konyhaberendezés, hencser, recamié, foteli eladó Hatvan u. 27. 1724 10 18

Antik hálóbútor eladó. Értekezni Piac 22. házfelülvélő. 397 vv.

Antik garnitúra, könyv szekrény, rekamié, modern háló, ebédlő, kombinált szoba eladó. — Kossuth 51. 1505 3. 16

TÜZELŐANYAG

Eladó száraz fűrészpapr, nagyobb tételeben is. Heredovszky kádár, Pesti-u. 11. 749

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ

Vendéglő, forgalmas, jogfolytonos, a központban átadó. Cím a kiadóban. 734

Eladó fűszerüzlet. Kí-niszi-utca 57. 676

LAKÁSCSERE

Eleserélném Piac-utcai háromszobás összkomfortos második emeleti régi béru lakószobát hasonló földszintivel mel. lékutcában is Cipőgyár Piac 71. 743

BÜTOROZOTT SZOBA

Bütorozott szoba kiadó. Piac-utca 58. IV. lépcső II. 35. 747

Bütorozott szoba izr. családnál magános hölgynek vagy házaspárnak kiadó. Krausz Hatvan 63. 746

Különbejárátú utcai szoba bútorral vagy anélkül azonnal kiadó Rothermere-u. 5. 740

Garzonlakás bútorozva, központi fűtéssel, szoba, külön elő- és fürdő, szobával úriembernek kiadó. Ferenc József-út 41. Első emelet három. 731

Központi fűtésű különbejárátú bútorozott szoba 15-re kiadó. Hatvan-utca 6. IV. 13. 713

Csinosan bútorozott szoba egy vagy két nőnek, esetleg házaspárnak kiadó azonnali. — Boldogfalva-u. 11. 693

Bütorozott szoba október 15-ikére kiadó. Kí-zvó-u. 36. 667

Különbejárátú bútorozott szoba kiadó. Gábor, püspöki palota I. kapu II. 5. 712

ELVESZETT

Elveszett szekérről 15 drb Vass Gyula névvel ellátott kölesönszak a Salétrom-utcán az Ekegyár környékén. A becsületes megtaláló vagy nyomravezető jutalomban részesül Bethlen 65. 1321

Elveszett a Budai Ézsaiás-u. sorompónál egy aktatáska könyvekkel, cigarettalárcával és öngyújtóval. A becsületes megtaláló jutalom ellenében vagy a sorompósának, vagy pedig Budai Ézsaiás 57 aldi szíveskedjék leadni. 1063 vv.

Kütsővárosi 15. sz. 826.60 négyzetgölg teliek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Jó érett istállótrágyát keresek, amelyre udvarából díjtalanul elszállítanak. Címeket a kiadóba kérem leadni. 371

Bodrogkeresztúri termáskó kapható a debreceni műkögyárban. Fűrdő-utca 2. 639

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Eladó női szörmebundá. Piac 46., udvar első ajtó. 551

INGÓSÁG ELADÁS

Használt boroshordók, taposókád, pu'utonok és dézsa fenyőfából, barna bunda bakfinsnak, csinos, cifráros, Magyarorsói pedálos cimbalom Szent Anna 62. eladó. 745

Varrógép, nagy szabóasztal, próbababa, gyermekágy, vasalók eladó. Ferenc József-út 26/a. 717

Sparhelt, vízmelegítő, elköltözés miatt havanért eladó. Miklós 18. lakatosműhely, 714

Vasrollós tok, új, teljesen készen, 180x200 cm ajtó es kirakatréssel eladó Árpád-tér 32. 1322

Facsztergapad eladó. Homok-utca 8. 675

Bentásbútor kikerülő építkezési faanyagok, létrák, csikók, targoncák, építkezési állások, felvonó stb eladók. Bösörmenyi-út 5/c. Hé-nig. 689

Két jókarban levő cserépkályha eladó. Er-deklődni délután 4 és 5 között 23-39. 681

GAZD. TERMÉNYEK

Káka, 4—500 kéve, eladó Bellegelő 291/a. sz. alatt vitéz Fodornál. 621

Vetőbúzákat adok cserébe őszi árpát, vetőt, cserében, tavaszi árpát cserében. Kígyó-utca 47. Vass. 673

GAZD. ESZKÖZÖK

Eladó 50 hektoliter használt boros transzport hordó. (8 drb.) — Nyílt-u. 10. 1323

ELADÓ HÁZ

Andrássy-út 83. egy hold szőlő kétszobás lakással eladó. Értekezni écsi és Pap útvendéknél. Iparkamara. 1063 vv.

Kütsővárosi 15. sz. 826.60 négyzetgölg teliek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Csillag-utca 54. szám alatti ház eladó. Cím a kiadóhivatalban. 672

Eladó ház 12 éve fennálló fűszerüzlettel, áruval és berendezéssel. 30 napon belül átvehető. Cím a kiadóhivatalban. 351

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi-utca 95. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím meg tudható a kiadóhivatalban. 4+

ELADÓ FÖLD

Vágóhídnál eladó 4 szoba 2 hold területtel, esetleg 600 ölesekben. Desző, Kígyó 39. 653

Öndödi állomás mellett 1744 négyzetgölg föld olcsón eladó. Szigligeti-utca 16. Népfürdőnél. 623

ELADÓ ÁLLATOK

Szimultánözött mangalicá sülők eladók. — Honvédtemető-u. 6. 431 vv.

90 drb angoranyúl modern ketrecekkel bevonulási miatt olcsón eladó. Ferenc József-út 73. Cím a kiadóban. 506

Héthónapos ártányeladó vagy felesleg kiadó. Mékszáth-u. 5. 1314

Szerkesztésben jelölje: PALFI JÓZSEF. Kiadóban jelölje: (F) SZIGETHY GYULA igazgató. Kiadja és nyomja a: TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RESTVÉNYTÁRSASÁG. Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.